

۱- با توجه به قانون اصلاح قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۹۵/۲/۲۶ مجلس محترم شورای اسلامی، و براساس مصوبه هفتمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو مورخ ۹۵/۸/۹ میزان و نحوه تأثیر سوابق تحصیلی در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ به صورت زیر می باشد:
الف) آن دسته از دیپلمه های ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی که دیپلم خود را از سال ۱۳۸۴ به بعد اخذ نموده اند و امتحانات یک یا چند درس آنها به صورت نهایی، سراسری و کشوری برگزار شده است، مشمول اعمال سوابق تحصیلی بوده و سوابق تحصیلی موجود دیپلم (سال سوم آموزش متوسطه) به میزان حداکثر ۲۵ درصد به نسبت سوابق تحصیلی موجود داوطلب و به صورت تأثیر مثبت در نمره کل نهایی آنان لحاظ می شود.
ب) داوطلبان دارای مدرک پیش دانشگاهی ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی، علوم و معارف اسلامی و هنر که مدرک دوره پیش دانشگاهی خود را از سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ به بعد اخذ کرده اند و امتحانات یک یا چند درس آنها به صورت نهایی، سراسری و کشوری برگزار شده است مشمول اعمال سوابق تحصیلی بوده و سوابق تحصیلی موجود دوره پیش دانشگاهی (صرفاً نمرات دروسی که به صورت نهایی، سراسری و کشوری برگزار شده است) به میزان حداکثر ۵ درصد به نسبت سوابق تحصیلی موجود داوطلب و به صورت تأثیر مثبت در نمره کل نهایی آنان لحاظ می شود.
تبصره: برای داوطلبان مشمول سوابق تحصیلی بندهای «الف و ب»، هر دو مورد اعمال خواهد شد.

۲- با توجه به قانون اصلاح قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۹۵/۲/۲۶ مجلس محترم شورای اسلامی و مصوبه هفتمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو مورخ ۹۵/۸/۹ و در راستای اجرای قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها، پذیرش در تعدادی از کدرشته محل های برخی از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی (دوره های روزانه، نوبت دوم و ...)، دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، صرفاً براساس سوابق تحصیلی (معدل کتبی دیپلم) صورت می پذیرد. پذیرش در تعدادی از کدرشته های تحصیلی فوق که صرفاً با اعمال سوابق تحصیلی صورت می گیرد، به روش متمرکز خواهد بود. براساس مصوبه دومین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو، نوع پذیرش «صرفاً براساس سوابق تحصیلی» در مدارک تحصیلی فارغ التحصیلی دانشجویانی که در این کدرشته ها پذیرفته می شوند، درج نخواهد شد.

۳- با توجه به تصویب «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)» در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ توسط مجلس شورای اسلامی، ماده ۹۰ این قانون علاوه بر ماده ۷۰ «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» و اصلاحیه بعدی آن در ماده ۴۷ «قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» در این آزمون اجرا و گزینش داوطلبان براساس این قوانین صورت می گیرد.

براساس قوانین فوق:
۱- بیست و پنج درصد (۲۵٪) ظرفیت هر کدرشته محل به «همسر و فرزندان شهدا»، «آزادگان و همسر و فرزندان آنان»، «جانبازان ۲۵٪ و بالاتر و همسر و فرزندان آنان» اختصاص دارد. (سهمیه ایثارگران ۲۵٪)
۲- پنج درصد (۵٪) ظرفیت هر کدرشته محل نیز به «جانبازان زیر ۲۵٪ و همسر و فرزندان آنان» و «همسر و فرزندان رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه» اختصاص دارد. (سهمیه ایثارگران ۵٪)

تذکره ۱: طبق تبصره بند الف ماده ۹۰ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در صورتی که سهمیه ۲۵ درصدی ایثارگران توسط داوطلبان مشمول سهمیه فوق تکمیل نشود، خالی مانده آن، ابتدا به مشمولین سهمیه ۵ درصدی ایثارگران که شرایط و حدنصاب لازم را داشته باشند، تخصیص یافته و اگر باز هم این ظرفیت خالی ماند، باقیمانده آن به سایر داوطلبان بصورت آزاد اختصاص می یابد.

تذکره ۲: ظرفیت خالی مانده ۵٪ سهمیه ایثارگران، به سایر داوطلبان بصورت آزاد اختصاص می یابد.
تذکره ۳: براساس قوانین مذکور حدنصاب نمره ایثارگران (اعم از سهمیه ایثارگران مشمول ظرفیت ۲۵ درصدی و یا ۵ درصدی) ۷۰٪ نمره آخرین فرد پذیرفته شده در گزینش آزاد در هر کدرشته محل می باشد.

۴- در انتخاب رشته آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، محدودیتی برای انتخاب رشته های نیمه متمرکز، از نظر تعداد وجود ندارد و داوطلبان می توانند در صورت تمایل به تعداد دلخواه، کدرشته های نیمه متمرکز، که واجد شرایط و ضوابط آن باشند را انتخاب نمایند. بدیهی است با توجه به ضوابط و کسب حدنصاب نمره علمی لازم، هر داوطلب در هر گروه - دوره، حداکثر در ۲ (دو) رشته نیمه متمرکز با توجه به اولویت های انتخابی برای انجام آزمون عملی، مصاحبه و یا معاينه معرفی خواهد شد. داوطلبان در چینیس و درج کدرشته محل های متمرکز و نیمه متمرکز خود در فرم انتخاب رشته، نهایت دقت را بعمل آورند.

۵- به کلیه داوطلبان توصیه می شود قبل از انتخاب رشته، برای اطلاع از وضعیت خوابگاهها، امکانات رفاهی و نحوه ارائه خدمات دانشجویی هر دانشگاه و یا مؤسسه آموزش عالی، به بخش پیوستها مندرج در فصل سوم این دفترچه راهنما و همچنین سایت های اینترنتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ذریبط، اطلاعیه های مندرج دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مندرج در رسانه های جمعی و سایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به نشانی: www.msrt.ir مراجعه نموده و از نحوه ارائه این خدمات اطلاع حاصل نمایند.

۶- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مجری دوره های نوبت دوم (شبانه) که در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ اقدام به پذیرش دانشجو می نمایند، از ارائه خوابگاه، وام تحصیلی، سرویس ایاب و ذهاب و هرگونه تسهیلات رفاهی به دانشجویان پذیرفته شده در این دوره بطور جدّ معذور می باشند. بر این اساس به داوطلبان توصیه می گردد انتخاب رشته خود را بومی نموده و رشته / شهر محل سکونت خود را انتخاب نمایند.

۷- پذیرش دانشجو در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ در رشته های تحصیلی مقاطع کارشناسی و دکتری پردیس های خودگردان و ظرفیت مازاد دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی (اعم از تابعه وزارت علوم و یا وزارت بهداشت)، بصورت متمرکز و بدون انجام مصاحبه خواهد بود.

۸- داوطلبان لازم است اطلاعات شماره پرونده، شماره سریال کارت اعتباری و رمز ورود و همچنین کد رهگیری خود را برای انجام امور بعدی آزمون (انتخاب رشته، مشاهده کارنامه نهایی، تکمیل ظرفیت و ...)، تا پایان بهمن ماه سال ۱۳۹۶ نزد خود نگهداری نمایند.

فهرست مطالب دفترچه راهنما

فصل	عنوان	صفحه
اول (توضیحات)	مقدمه و نکات مهم	۱
	توضیحات و شرایط و ضوابط کلی پذیرش دانشجو	۲-۹
	کارنامه نتایج علمی (اولیه)	۹-۱۱
دوم (جداول)	گزینش دانشجو	۱۱-۱۲
	انتخاب رشته	۱۲-۱۳
	توضیحات و جدول زیرگروه های گروه آزمایشی علوم تجربی	۱۴-۱۸
	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت دوره های روزانه، نوبت دوم، مجازی، نیمه حضوری، پردیس خودگردان و ...	۱۹-۳۸
	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت دوره های روزانه، پردیس خودگردان، ظرفیت مازاد و بومی دانشگاه های علوم پزشکی	۳۹-۶۱
	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت سهمیه مناطق محروم	۶۱-۶۲
	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت دانشگاه فرهنگیان (ویژه داوطلبان آزاد)	۶۳-۷۷
کدرشته های تحصیلی و ظرفیت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی	۷۸-۹۵	
سوم (پیوستها)	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت دانشگاه پیام نور	۹۶-۱۲۰
	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت دانشگاه فرهنگیان (ویژه شاغلین آموزش و پرورش)	۱۲۰
	کدرشته های تحصیلی و ظرفیت رشته های نیمه متمرکز (اعم از روزانه، نوبت دوم و ...)	۱۲۰-۱۲۵
	۱- جداول کارایی لازم اعضاء در رشته های مختلف تحصیلی.	۱۲۶
	۲- شرایط و ضوابط پذیرش دانشجوی متعهد در دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی.	۱۲۷-۱۲۸
۳- شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی:	۴- فرم پیش نویس انتخاب رشته آزمون سراسری سال ۱۳۹۶.	۱۵۷
	شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.	۱۲۸-۱۳۶
	شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی دانشگاه های علوم پزشکی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.	۱۳۷-۱۴۲
	شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی.	۱۴۳-۱۵۶

باسمه تعالی

مقدمه:

با سلام و آرزوی موفقیت برای شما متقاضیان در گزینش آزمون سراسری و با این امید که داوطلبانی که مجاز به انتخاب رشته شده‌اند، انتخاب رشته آگاهانه و صحیح انجام دهند تا در آینده بتوانند در سنگرهای علم و ایمان، پاسدارانی شایسته برای حفاظت از حریم اسلام و تداوم بخش دستاوردهای انقلاب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی باشند، نظر داوطلبان گرامی را به نکات مندرج در این دفترچه راهنما معطوف می‌دارد.

نکاتی چند در باره انتخاب رشته:

- داوطلبانی می‌توانند رشته‌های تحصیلی دوره‌های مختلف (اعم از متمرکز و نیمه‌متمرکز) دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را انتخاب نمایند که بر اساس کارنامه نتیجه اولیه، مجاز به انتخاب رشته در دوره مورد نظر شده باشند.
- آن دسته از داوطلبانی که در دو گروه و یا سه گروه آزمایشی شرکت نموده و بر اساس کارنامه نتیجه اولیه در دو گروه و یا هر سه گروه آزمایشی مربوط مجاز به انتخاب رشته شده‌اند، لازم است کلیه کدرشته‌های مورد علاقه خود را از هر یک از گروه‌های آزمایشی مربوط از طریق اینترنت منحصراً در یک فرم انتخاب رشته از اولویت ۱ تا ۱۵۰ وارد نمایند.
- با توجه به اینکه گزینش داوطلبان در کدرشته‌های انتخابی بر اساس نمره کل اکتسابی در زیرگروه‌ها و یا معدل کتبی دیپلم (در رشته‌هایی که پذیرش آنها صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی است) و با رعایت سایر ضوابط و شرایط صورت می‌پذیرد، لذا اولویت کدرشته‌های انتخابی در فرم انتخاب رشته‌های تحصیلی صرفاً تقدم ترتیب علاقه داوطلب را به ادامه تحصیل در هر یک از رشته محل‌های انتخابی وی تعیین می‌کند و تأثیر دیگری در پذیرفته شدن وی ندارد.

یادآوری مهم: نظر به اینکه پذیرفته‌شدگان دوره‌های روزانه (اعم از رشته‌های تحصیلی متمرکز و یا نیمه‌متمرکز) آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ حتی با انصراف قطعی از تحصیل، در صورت ثبت نام و شرکت در آزمون سراسری سال ۱۳۹۷ حق انتخاب رشته‌های دوره روزانه را نخواهند داشت، بنا بر این به داوطلبان اکیداً توصیه می‌شود که در انتخاب رشته‌های دوره روزانه به این امر توجه داشته باشند.

جدول زمان بندی انتخاب رشته تا اعلام نتایج آزمون سراسری سال ۱۳۹۶

تاریخ	موضوع
۱۹ لغابت ۲۳/ مرداد/ ۱۳۹۶	انتخاب رشته از طریق سایت اینترنتی سازمان
۴/ شهریور/ ۱۳۹۶	اعلام اسامی معرفی شدگان چند برابر ظرفیت رشته‌های دارای شرایط خاص
هفته آخر شهریور ماه ۱۳۹۶	اعلام نتایج نهایی آزمون
هفته اول مهر ماه ۱۳۹۶	استقرار کارنامه نهایی آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ بر روی سایت سازمان
هفته آخر مهر ماه ۱۳۹۶	اعلام اسامی معرفی شدگان چند برابر ظرفیت رشته‌های نیمه‌متمرکز

توصیه‌های مهم:

- ۱- مطالب این دفترچه و دفترچه راهنمای شماره ۱ آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ و همچنین راهنمای شرکت در آزمون که به همراه کارت ورود به جلسه از طریق سایت اینترنتی این سازمان به شما ارائه گردیده و اطلاعیه‌های مندرج در هفته‌نامه پیک سنجش و سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور را به طور دقیق مطالعه کنید و به ضوابط و شرایط توجه داشته باشید.
- ۲- قبل از مراجعه به سایت سازمان، فرم پیش‌نویس انتخاب رشته را تکمیل و عناوین رشته و دانشگاه‌هایی را که انتخاب کرده‌اید به صورت دقیق نوشته و از صحت آنها اطمینان یابید.
- ۳- کلیه مراحل انتخاب رشته را که با عنوان گام در برنامه انتخاب رشته تعریف شده را با دقت و به صورت کامل طی کنید و به تذکرات و خطاهایی که می‌دهد، توجه کرده و آنها را رفع نمایید.
- ۴- در صورتی که اطلاعات شما بصورت کامل دریافت شده باشد، سیستم یک رسید ۱۵ رقمی به عنوان رسید دریافت انتخاب رشته به شما ارائه می‌دهد. این رسید پس از انجام کامل مراحل و ارسال اطلاعات، در یک صفحه مجزا ارائه می‌شود و تا زمانی که این رسید به شما ارائه نشده، انتخاب رشته شما پایان نیافته است.
- ۵- پس از دریافت رسید از بخش مشاهده اطلاعات، حتماً از فهرست کدرشته‌های انتخابی خود در فرم انتخاب رشته اینترنتی که بالای آن رسید انتخاب رشته ۱۵ رقمی و شماره نسخه چاپی درج گردیده است، یک نسخه چاپی تهیه کرده و آن را تا زمان اعلام نتایج نهایی نزد خود نگهداری نمایید.
- ۶- در انتخاب رشته بر اساس وضعیت مجاز به انتخاب رشته بودن کارنامه اولیه خود اقدام کنید و انتخاب رشته از گروه‌های آزمایشی و دوره‌هایی که اجازه انتخاب رشته به شما داده نشده، خودداری نمایید. بدیهی است که انتخاب رشته از گروه‌های آزمایشی و دوره‌هایی که بر اساس کارنامه اولیه اجازه انتخاب رشته از آنها را ندارید، باطل است.
- ۷- به اطلاع داوطلبان آزمون سراسری می‌رساند بر اساس اعلام رسمی وزارت آموزش و پرورش، وزارت مذکور برای تأمین بخشی از نیروی انسانی مورد نیاز آموزشی و پرورشی خود از طریق دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی از میان داوطلبان واجد شرایط آزمون سراسری دانشجوی متعهد خدمت خواهد پذیرفت. داوطلبان آزاد غیرشاغل و نیز داوطلبان شاغل رسمی و پیمانی آموزش و پرورش مجاز به انتخاب رشته، که متقاضی شرکت در گزینش رشته‌های دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی تهران و دانشگاه ویژه فرهنگیان می‌باشند، لازم است قبل از انتخاب رشته اینترنتی، نسبت به پرداخت مبلغ ۵۱/۰۰۰ (پنجاه و یک هزار) ریال منحصراً بصورت الکترونیکی، از طریق کارت‌های بانکی عضو شبکه شتاب اقدام نمایند.
- ۸- داوطلبانی که قبلاً علاقه‌مندی خود را به گزینش در رشته‌های دانشگاه پیام نور و مؤسسات غیرانتفاعی اعلام نکرده‌اند، در صورت تمایل به شرکت در گزینش این رشته‌ها، لازم است قبل از انتخاب رشته اینترنتی، نسبت به پرداخت مبلغ ۱۰۲/۰۰۰ (یکصد و دو هزار) ریال منحصراً بصورت الکترونیکی، از طریق کارت‌های بانکی عضو شبکه شتاب اقدام نمایند.

فصل اول

توضیحات و شرایط و ضوابط کلی پذیرش دانشجو و نحوه انتخاب رشته

مطالعه مطالب این فصل برای داوطلبان همه گروه‌های آزمایشی که مجاز به انتخاب رشته شده‌اند، الزامی است.

۱) شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو:

۱-۱) شرایط عمومی و اختصاصی:

- داوطلبان باید واجد شرایط عمومی و اختصاصی مندرج در دفترچه راهنمای شماره ۱ آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ باشند.
- داوطلبان مرد از نظر مقررات وظیفه عمومی که در دفترچه راهنمای شماره ۱ آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ درج شده، نباید معنی داشته باشند.
- کلیه برادرانی که حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۶/۶/۳۱ در دوره‌های کاردانی (فوق دیپلم) دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و یا کردانی پیوسته آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای فارغ‌التحصیل می‌شوند و رشته تحصیلی آنها، به تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین دانشگاه آزاد اسلامی، فاقد دوره کارشناسی ناپیوسته بوده و در مهلت شش ماهه بعد از اتمام تحصیل و قبل از اعزام به خدمت در آزمون سراسری سال جاری ثبت‌نام و شرکت نموده‌اند، در صورت پذیرفته‌شدن در رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی ذریبط در مقطع بالاتر از کردانی و با احتساب تعدادی از واحدهای دوره کاردانی (فوق دیپلم) در دوره بالاتر به نحوی که حداکثر طول مدت تحصیل آنان از کردانی به مقطع بالاتر ۲ سال کمتر از طول مدت تحصیل طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در همان دوره تحصیلی باشد، قبولی آنان از نظر نظام وظیفه بلامانع خواهد بود. در غیر این صورت قبولی آنان لغو گردیده و برابر ضوابط آزمون‌های سراسری حق شرکت در آزمون سال ۱۳۹۷ را نیز ندارند.

۱-۲) شرایط پذیرش دانشجو:

- داوطلبانی می‌توانند در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ پذیرش شوند که:
- ۱-۲-۱- در آزمون مذکور شرکت کرده و بر اساس کارنامه اولیه مجاز به انتخاب رشته شده باشند.

تبره: در آن دسته از رشته‌های تحصیلی برخی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (روزانه، شبانه، مجازی و ...)، دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی که گزینش آنها صرفاً براساس سوابق تحصیلی دوره متوسطه (معدل کتبی دیپلم) داوطلبان صورت می‌گیرد، حضور در جلسه آزمون و یا مجاز شدن به انتخاب رشته الزامی نمی‌باشد.

۱-۲-۲- واجد شرایط عمومی و اختصاصی آزمون سراسری بوده و از نظر مقررات وظیفه عمومی معنی نداشته باشند.

- ۱-۲-۳- دارا بودن یکی از مدارک تحصیلی معتبر به شرح زیر:
  - دیپلم کامل متوسطه برای داوطلبان نظام قدیم آموزش متوسطه.
  - مدرک پیش‌دانشگاهی برای داوطلبان نظام جدید آموزش متوسطه و یا اخذ آن حداکثر تا پایان شهریور سال ۱۳۹۶.
  - مدرک کردانی (فوق دیپلم) برای داوطلبان دارای دیپلم فنی و حرفه‌ای یا کاردانش که فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی می‌باشند.
- تبره: مدرک کردانی دانش‌آموختگان دوره‌های کردانی پیوسته، بدون شرط معدل، به جای مدرک پیش‌دانشگاهی ملاک عمل واقع می‌شود.
- در صورتی که داوطلبی یکی از شرایط فوق را نداشته باشد، حتی در صورت انتخاب رشته و قرار گرفتن در ردیف پذیرفته‌شدگان نهایی این آزمون، قبولی وی «کان‌لم‌یکن» تلقی می‌شود و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی از پذیرش او معذور خواهند بود. لذا به داوطلبانی که شرایط مورد نظر را ندارند و یا احتمال می‌دهند تا تاریخ مقرر مدارک فوق را کسب نمایند، حتی در صورتی که مجاز به انتخاب رشته شده‌اند، تأکید می‌شود که به هیچ وجه فرم انتخاب رشته خود را تکمیل نمایند.

۱-۳) شرایط و ضوابط پذیرش اتباع غیرایرانی:

- کلیه اتباع غیرایرانی شرکت‌کننده در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، باید علاوه بر دارا بودن شرایط عمومی و اختصاصی این آزمون (مندرج در دفترچه راهنمای شماره ۱)، لازم است بند مربوط را در تقاضانامه ثبت‌نام اینترنتی، علامتگذاری نموده باشند. بدیهی است چنانچه اتباع غیرایرانی که در ردیف پذیرفته‌شدگان نهایی این آزمون قرار گیرند، در زمان ثبت‌نام بند ۳۰ تقاضانامه را علامتگذاری نموده باشند، پذیرش آنان لغو خواهد شد.
- ۱- فقط اتباع غیرایرانی مقیم جمهوری اسلامی ایران منوط به داشتن یکی از مدارک اقامتی یا شناسایی معتبر (مندرج در دفترچه راهنمای شماره ۱) در گزینش شرکت داده می‌شوند.
- ۲- اتباع غیرایرانی مجاز به انتخاب رشته‌های تحصیلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در مناطق ممنوعه تردد و اسکان اتباع خارجی نمی‌باشند. بدیهی است در صورت پذیرش و اعلام قبولی داوطلبان غیرایرانی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی واقع در مناطق ممنوعه، پذیرش آنان در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی آن مناطق، «کان‌لم‌یکن» تلقی می‌گردد. توضیح و فهرست مناطق ممنوعه تردد و اسکان برای این داوطلبان، در سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور درج شده است.
- ۳- پذیرش اتباع غیرایرانی در رشته‌هایی که منجر به ایجاد تهنه‌داتی برای جمهوری اسلامی ایران شود (از جمله تعهدات استخدامی) و رشته‌های خاص و حساس اکیداً ممنوع می‌باشد. توضیح و فهرست این رشته‌ها، در سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور درج شده است.
- ۴- مطابق مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کلیه پذیرفته‌شدگان غیرایرانی آزمون سراسری در دوره‌های روزانه، ملزم به پرداخت شهریه تحصیلی حداکثر به میزان ۸۰٪ شهریه‌های دوره‌های نوبت دوم (شبانه) می‌باشند (در دانشگاه‌های علوم پزشکی، پرداخت شهریه تابع مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد).

۱-۴) سهمیه‌ها:

- بر اساس ضوابط و مصوبات مربوطه و نیز با عنایت به دفترچه راهنمای شماره ۱ آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، داوطلبان با توجه به شرایط خود می‌توانستند متقاضی یکی از سهمیه‌های مندرج ذیل شوند. توضیحات مربوط به هر یک از سهمیه‌ها، در دفترچه فوق‌الذکر درج گردیده است.
- الف) سهمیه مناطق:** شرکت کنندگان متقاضی سهمیه مناطق در آزمون سراسری سال جاری با توجه به ملاک‌های زیر جزو یکی از سهمیه‌های مناطق ۱، ۲ و ۳ محسوب گردیده و در کارنامه نتیجه اولیه آنان لحاظ گردیده است.

- ۱) برای داوطلبان نظام قدیم آموزش متوسطه، بخش محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر دبیرستان یا هنرستان.
- ۲) برای داوطلبان نظام جدید آموزش متوسطه (اعم از ترمی واحدی و یا سالی واحدی)، بخش محل اخذ مدرک تحصیلی دو سال آخر دبیرستان و دوره پیش دانشگاهی.
- ۳) در صورتی که بخش محل اخذ مدرک تحصیلی داوطلبان سهمیه مناطق متفاوت باشد (حتی یک سال از سه سال)، سهمیه داوطلب براساس بخش محل اخذ مدرک تحصیلی منطقه مرفه تر و بالاتر تعیین و در نظر گرفته می شود.
- ۴) فارغ التحصیلان دوره های کاردانی (فوق دیپلم) پیوسته، بر اساس بخش محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر دوره دبیرستان و یا هنرستان (سال اول، دوم و سوم دبیرستان و یا هنرستان)، جزو یکی از سهمیه های مناطق ۱، ۲ و یا ۳ محسوب می شوند.
- ۵) داوطلبانی که دو سال آخر تحصیل خود را در خارج از کشور گذرانده اند (دوره پیش دانشگاهی و سال ماقبل آن)، جزو منطقه ۳ محسوب می شوند.
- ۶) کلیه داوطلبان معلول (نابینا، ناشنوا، نیمه بینا، نیمه شنوا و معلولین جسمی حرکتی که بند معلولیت را در تقاضانامه ثبت نام علامتگذاری و مدارک مربوطه را نیز به سازمان ارسال نموده اند) جزو سهمیه منطقه ۳ محسوب می شوند.

ب) سهمیه ایثارگران، رزمندگان و خانواده شهدا:

- ۱- **ایثارگران:** با توجه به تصویب «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰)» در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ توسط مجلس شورای اسلامی، ماده ۹۰ این قانون علاوه بر ماده ۷۰ «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» و اصلاحیه بعدی آن در ماده ۴۷ «قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» در این آزمون اجرا و گزینش داوطلبان براساس این قوانین صورت می گیرد.

براساس قوانین فوق:

- ۱- بیست و پنج درصد (۲۵٪) ظرفیت هر کدرشته محل به «همسر و فرزندان شهدا»، «آزادگان و همسر و فرزندان آنان»، «جانبازان ۲۵٪ و بالاتر و همسر و فرزندان آنان» اختصاص دارد. **(سهمیه ایثارگران ۲۵٪)**
  - ۲- پنج درصد (۵٪) ظرفیت هر کدرشته محل نیز به «جانبازان زیر ۲۵٪ و همسر و فرزندان آنان» و «همسر و فرزندان رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه (ستاد کل نیروهای مسلح، داوطلبان بسیجی و جهاد سازندگی)» اختصاص دارد. **(سهمیه ایثارگران ۵٪)**
- تذکره ۱:** طبق تبصره بند الف ماده ۹۰ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در صورتی که سهمیه ۲۵ درصدی ایثارگران توسط داوطلبان مشمول سهمیه فوق تکمیل نشود، خالی مانده آن ابتدا به مشمولین سهمیه ۵ درصدی ایثارگران که شرایط و حدنصاب لازم را داشته باشند، تخصیص یافته و اگر باز هم این ظرفیت خالی ماند، باقیمانده آن به سایر داوطلبان بصورت آزاد اختصاص می یابد.
- تذکره ۲:** ظرفیت خالی مانده ۵٪ سهمیه ایثارگران، به سایر داوطلبان بصورت آزاد اختصاص می یابد.
- تذکره ۳:** براساس قوانین مذکور حدنصاب نمره ایثارگران (اعم از سهمیه ایثارگران مشمول ظرفیت ۲۵ درصدی و یا ۷۰٪ نمره آخرین فرد پذیرفته شده در گزینش آزاد در هر کدرشته محل می باشد).
- ۲- **رزمندگان:** رزمندگان (با حداقل ۶ ماه حضور در جبهه) جزو سهمیه رزمندگان محسوب و تابع ضوابط مربوط به سهمیه رزمندگان می باشند. حدنصاب نمره برای این داوطلبان ۷۵٪ نمره گزینش آزاد در رشته محل مورد نظر می باشد.
  - ۳- **خانواده شهدا:** پدر، مادر، خواهر و برادر شهید جزو سهمیه خانواده شهدا محسوب و تابع ضوابط مربوط به سهمیه خانواده شهدا می باشند.

۱-۱-۴) توضیحات مهم:

داوطلبان مشمول سهمیه رزمندگان داوطلب بسیجی، وزارت جهاد کشاورزی و ستاد کل نیروهای مسلح از سال ۱۳۶۸ به بعد و داوطلبان مشمول سهمیه های رزمندگان و ایثارگران بنیاد شهید و امور ایثارگران از سال ۱۳۷۶ به بعد، فقط یک بار می توانند با استفاده از سهمیه مربوط در رشته های تحصیلی دوره روزانه پذیرفته شوند، این داوطلبان مجاز به استفاده مجدد از سهمیه نمی باشند. لازم به توضیح است داوطلبانی که با استفاده از سهمیه رزمندگان و ایثارگران در دوره های نوبت دوم (شبان، پیام نور، غیرانتفاعی، نیمه حضوری، مجازی، پردیس خودگردان و ظرفیت مازاد آزمون سراسری پذیرفته شوند، در صورت انصراف از قبولی اولیه، منحصراً یک بار دیگر مجاز به استفاده از سهمیه مذکور خواهند بود.

۲-۱-۴) سایر سهمیه ها (تسهیلات):

- الف) سهمیه مناطق محروم:** بر اساس مصوبه دوازدهمین جلسه کمیته مطالعه و برنامه ریزی آزمون سراسری مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۱، حداقل ۴۰ درصد از ظرفیت هر یک از کدرشته های ناحیه ای، قطبی و کشوری دوره روزانه دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی واقع در استان های ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان، کردستان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، لرستان و هرمزگان به داوطلبان بومی این استان ها تخصیص می یابد.
- تبصره:** براساس مصوبه سال ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی، مبنی بر پذیرش ۳۰٪ دانشجوی بومی از محل اصلاح قانون عدالت آموزشی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در راستای تربیت و تأمین نیروی انسانی بومی مورد نیاز مناطق محروم کشور، مصوبه مربوط را برای رشته های مقطع دکتری عمومی شامل: پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی اجرا می نماید. با توجه به اهمیت شرایط و ضوابط پذیرش در این خصوص، داوطلبان ضرورت دارد به شرایط درج شده در فصل دوم این دفترچه راهنما توجه نمایند. با توجه به قانون مذکور، بدیهی است مصوبه مندرج در بخش «الف» شامل این رشته ها نخواهد بود.
- تغییر رشته و یا انتقال پذیرفته شدگان این طرح ممنوع می باشد.

- ب) سهمیه داوطلبان شهرستان های: اهر، ورزقان و هریس (استان آذربایجان شرقی):** بنا بر مصوبه ۷۳۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۹۲/۱/۲۰، داوطلبان بومی کلیه بخش های شهرستان های اهر، ورزقان و هریس در استان آذربایجان شرقی، به شرط داشتن شرایط ذیل، می توانند کدرشته های اختصاصی این شهرستان ها را از بخش های مربوط در این دفترچه انتخاب نمایند. بدیهی است در صورت پذیرفته شدن در این کدرشته ها، داوطلبان می بایست گواهی مربوطه را در زمان ثبت نام به مؤسسه قبولی خود ارائه نمایند در غیر اینصورت قبولی آنها لغو می گردد. ۱- این سهمیه فقط به داوطلبان بومی کلیه بخش های تابعه شهرستان های اهر، ورزقان و هریس تعلق می گیرد و شامل سایر شهرها و بخش های استان آذربایجان شرقی نمی باشد. ۲- این سهمیه مشمول داوطلبانی می باشد که محل اقامت آنان یکی از شهرهای فوق باشد و یا محل اخذ مدرک تحصیلی سال دوم، یا سال سوم و یا پیش دانشگاهی آنها در یکی از شهرهای یاد شده باشد. تبصره: شهر اقامت در صورتی ملاک عمل قرار می گیرد که داوطلب در زمان وقوع زلزله در این شهرستان ها اقامت داشته و این موضوع مورد تأیید فرمانداری ذیربط قرار گیرد. بدیهی است در صورت پذیرفته شدن در این کدرشته ها داوطلب می بایست مدارک لازم را در زمان ثبت نام به مؤسسه محل قبولی ارائه دهد، در غیر اینصورت قبولی وی لغو خواهد شد. ۳- میزان تعهد خدمت پذیرفته شدگان با استفاده از این سهمیه، دو برابر مدت تحصیل محسوب می شود. ۴- هرگونه تغییر رشته یا انتقال برای پذیرفته شدگان با استفاده از این سهمیه ممنوع می باشد. ۵- تخصیص این سهمیه به مدت ۵ سال و حداکثر تا آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ قابل اجرا خواهد بود.

- ج) سهمیه داوطلبان شهرستان های جنوب استان کرمان (جیرفت، عنبرآباد، کهنوج، رودبار، قلعه گنج و منوجان):** بر اساس مصوبه شصتین جلسه کمیته مطالعه و برنامه ریزی آزمون سراسری مورخ ۸۸/۲/۳، داوطلبان بومی شهرستان های مذکور که سه سال آخر تحصیلات دوره متوسطه آنان (سال دوم، سوم و پیش دانشگاهی) در این شهرستان ها یا یکی از بخش های تابعه بوده، می توانند کدرشته های اختصاصی این شهرستان ها را از بخش های مربوط در این دفترچه انتخاب نمایند. بدیهی است در صورت پذیرفته شدن در این کدرشته ها، داوطلبان می بایست گواهی مربوطه را در زمان ثبت نام به مؤسسه قبولی خود ارائه نمایند، در غیر اینصورت قبولی آنها لغو می گردد. ضمناً پذیرفته شدگان مشمول تسهیلات این طرح باید متعهد شوند که به مدت دو برابر مدت تحصیل در مناطق محروم استان خود خدمت نمایند.

(د) سهمیه داوطلبان شهرستان ابوموسی در استان هرمزگان: در راستای اجرای مصوبه ۶۲۵ مورخ ۸۷/۳/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی، مبنی بر اختصاص سهمیه برای داوطلبان شهرستان ابوموسی، ۴۰٪ از ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی دانشگاه‌های استان هرمزگان، به این دسته از داوطلبان اختصاص دارد. البته کسب حدنصاب ۷۵٪ گزینش آزاد الزامی است. تبصره ۱- ملاک بومی جهت استفاده از این سهمیه، سکونت مستمر به مدت ۳ سال در شهرستان ابوموسی، می‌باشد. تبصره ۲- چنانچه داوطلبان واجد شرایط حدنصاب لازم را در رشته‌های دانشگاه‌های استان هرمزگان کسب ننمایند، بصورت ۱۰۰٪ در دانشگاه پیام نور ابوموسی جایابی و معرفی می‌شوند. بدیهی است در صورت پذیرفته شدن در این کدرشته‌ها داوطلب می‌بایست مدارک لازم را در زمان ثبت‌نام به «موسسه محل قبولی ارائه دهد، در غیراینصورت قبولی وی لغو خواهد شد.

(ه) سهمیه بهیاران: مطابق رأی جلسه ۱۷۵ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی، سهمیه ویژه بهیاران از سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶، به مدت سه سال به میزان ۵٪ ظرفیت در قالب ظرفیت‌های موجود، پذیرش مقطع کارشناسی پیوسته رشته پرستاری، برحسب تعداد متقاضی در هر استان تمدید گردیده است. سهمیه بهیاران در رشته پرستاری در منطقه تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی محل اشتغال متقاضیان معتبر می‌باشد، بدیهی است تعریف استان بومی، استان محل بومی بهیار بر اساس مندرجات کارنامه می‌باشد. لذا داوطلبان شاغل حرفه بهیاری که دارای دیپلم بهیاری مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش بوده و بندهای ۳۱ و ۳۵ تقاضانامه ثبت‌نامی را علامت‌گذاری و تکمیل نموده‌اند، چنانچه مجاز به انتخاب رشته شده باشند، در صورت انتخاب رشته‌های پرستاری با نمره کل حاصل از نمرات دروس عمومی و تخصصی گروه آزمایشی علوم تجربی و احتساب نمره درس تخصصی بهیاری، گزینش می‌شوند. ضمناً گزینش این داوطلبان برای سایر رشته‌ها، با نمره کل بدون احتساب دروس تخصصی بهیاری می‌باشد.

شرایط و ضوابط رشته پرستاری در دانشگاه‌های علوم پزشکی ویژه بهیاران شاغل با دیپلم بهیاری

- شرایط عمومی: (۱) دارا بودن شرایط عمومی شرکت در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶. (۲) برخوردار بودن از سلامت کامل جسمی و روانی.
- شرایط اختصاصی: (۱) دارا بودن گواهینامه اشتغال به خدمت، اعم از دولتی و یا غیردولتی به تأیید دفتر پرستاری محل خدمت. (۲) دارا بودن حداقل سه سال سابقه خدمت اعم از دولتی و یا غیردولتی به عنوان بهیار در استان محل خدمت به تأیید دفتر پرستاری محل ارائه خدمت. (۳) دارا بودن دیپلم بهیاری نظام قدیم آموزش متوسطه و یا دیپلم بهیاری نظام جدید آموزش متوسطه به اضافه مدرک پیش‌دانشگاهی.

- تذکرات: (۱) استان بومی، استان محل خدمت (محل اشتغال) بهیار می‌باشد (متقاضیان حق انتخاب کدرشته محل‌های ایجاد شده در استان‌های همجوار را ندارند. در صورت عدم رعایت این ضابطه در صورت قبولی، قبولی داوطلب لغو خواهد شد). (۲) طول دوره تحصیل و نظام آموزشی مطابق آیین‌نامه آموزشی مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی است. (۳) پذیرفته‌شدگان این آزمون مجاز به انتقال و جابجایی نمی‌باشند. (۴) برنامه آموزشی مطابق برنامه آموزشی مقطع کارشناسی پیوسته پرستاری مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی است. درس‌هایی که دانشجوی در دوره بهیاری گذرانده است در مقطع کارشناسی پیوسته، تطبیق واحد داده نمی‌شود و دانشجوی ملزم است کلیه دروس مقطع کارشناسی پیوسته پرستاری را بگذراند.

(و) سهمیه کارمندان: حدود ۱۰ درصد از ظرفیت رشته‌های نوبت دوم (شبانه) به کارمندان رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بومی استان مربوط اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱- حداکثر سن برای سهمیه کارکنان رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به این وزارت، ۳۵ سال تمام به هنگام ثبت‌نام خواهد بود.

تبصره ۲- اعطای مأموریت آموزشی به کارکنان پذیرفته شده در دوره نوبت دوم (شبانه) و پرداخت شهریه و یا پرداخت هرگونه کمک هزینه تحصیلی ممنوع است.
تبصره ۳- مسئولیت رعایت شرط سنی و انتخاب رشته با توجه به ضوابط بومی به عهده شخص داوطلب بوده و در صورت پذیرفته‌شدن و به هنگام ثبت‌نام در دانشگاه باید مدارک مربوط را ارائه نمایند، در غیر اینصورت قبولی وی لغو می‌گردد.

۱-۵) تعهدات پذیرفته‌شدگان سهمیه‌های مختلف:

- پذیرفته‌شدگان دوره‌های روزانه که از سهمیه مناطق ۲ و ۳ (بر اساس ضوابط مربوط به تقسیم‌بندی سهمیه‌ها) پذیرفته شده‌اند، علاوه بر تعهدات شرعی و اخلاقی که به عهده دارند به دلیل امتیازاتی که در پذیرش سهمیه‌ای از آن برخوردار شده‌اند، باید متعهد شوند که پس از گذراندن دوره تحصیلی در مقطع رشته‌ای که پذیرفته شده‌اند (برای برادران پس از انجام خدمت وظیفه عمومی) به مدت دو برابر زمان تحصیل در هر یک از نقاط ایران (به تشخیص سازمان‌های ذیربط)، نسبت به ایفای تعهد خود اقدام نمایند.

تبصره ۱: بر اساس تصمیمات متخذه در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۴ کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون سراسری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پس از اعلام نتایج، هر یک از پذیرفته‌شدگان دوره روزانه با سهمیه‌های ثبت‌نامی مناطق ۲ و ۳ که حداقل نمره سهمیه آزاد یا منطقه یک را دارا باشند، به میزان طول مدت دوره تحصیل باید تعهد خدمت بسپارند. پذیرفته‌شدگان کدرشته‌های خاص همانند کدرشته‌های مخصوص داوطلبان استان یا شهر خاص، بورسیه‌ها و یا سهمیه مناطق محروم، تعهدات آنان بر اساس قراردادهای منعقد شده بین ارگان‌های مربوط صورت می‌پذیرد و مشمول موارد فوق نمی‌باشند.

تبصره ۲: مدت تعهد برای استفاده‌کنندگان از سهمیه‌های مناطق ۲ و ۳ در رشته‌های تحصیلی دوره روزانه در هر صورت کمتر از ۵ سال نخواهد بود.

- استفاده‌کنندگان از سهمیه منطقه یک، خانواده شهدا، ایثارگران و رزمندگان در رشته‌های تحصیلی دوره روزانه (بر اساس ضوابط مربوط به تقسیم‌بندی سهمیه‌ها) علاوه بر تعهدات شرعی و اخلاقی که به عهده دارند باید متعهد شوند که پس از گذراندن دوره تحصیل در مقطع رشته‌ای که پذیرفته شده‌اند (برای برادران پس از انجام خدمت وظیفه عمومی) به مدت یک برابر مدت زمان تحصیل خود، تعهد مربوط به استفاده از آموزش رایگان را در مناطقی که وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذیربط تعیین می‌کنند، خدمت نمایند.

- استفاده‌کنندگان از سهمیه مناطق ۱، ۲، ۳، خانواده شهدا، رزمندگان و ایثارگران در رشته‌های تحصیلی دوره روزانه، در صورتی که ظرف یک سال پس از پایان دوره تحصیل (بدون احتساب خدمت وظیفه عمومی برای برادران) از انجام خدمت به نحو فوق استنکاف نمایند، وزارت ذیربط مجاز و مختار است که علاوه بر استرداد دو برابر هزینه سرانه دانشجوی در طول مدت تحصیل، از تحویل مدارک تحصیلی تا انجام خدمت مذکور خودداری نماید.

- بورسیه‌های نهادها و وزارتخانه‌ها موظفند بر طبق قرارداد منعقد شده از طرف سازمان یا وزارت متبوع عمل نمایند.

- پذیرفته‌شدگان دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دوره‌های غیر روزانه، اعم از: نوبت دوم (شبانه)، پیام نور، غیرانتفاعی، مجازی، نیمه حضوری، پردیس خودگردان و ظرفیت مازاد تعهد خدمت ندارند.

تذکر مهم: پذیرفته‌شدگان کلیه رشته‌های تحصیلی ذیربط در کلیه سهمیه‌های مختلف باید متعهد شوند که پس از فارغ‌التحصیل شدن در صورت نیاز سازمان‌ها و ادارات دولتی و ارگان‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و به تشخیص مراجع ذیصلاح در صورت عدم نیاز سازمان‌ها و ارگان‌های مذکور، در بخش خصوصی به تشخیص و معرفی وزارت کار و امور اجتماعی خدمت نمایند.

۱-۶) گزینش بومی:

گزینش بومی بصورت بومی استانی، ناحیه‌ای، قطبی و گزینش به صورت کشوری (بدون بومی گزینی)، بر اساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ اعمال می‌گردد.

- برخی از اهداف بومی گزینی:

- کاهش مشکلات اقامتی و معیشتی دانشجویان و دانشگاه (نظیر مشکل کمبود خوابگاه، افت تحصیلی ناشی از دوری خانواده و مشکلات اقتصادی).
- کاهش مهاجرت‌های درون کشوری.
- گزینش بومی باعث خواهد شد تا داوطلبان هر ناحیه با امتیازات در نظر گرفته شده، بتوانند از امکان قبولی بیشتر در رشته‌های بومی بهره‌مند گردند.

- دسته‌بندی رشته‌های تحصیلی:

- رشته‌های مختلف تحصیلی با توجه به ماهیت و میزان گسترش در سطح کشور، به ۴ دسته و به شرح جدول زیر، تقسیم‌بندی می‌شوند.

رشته‌های	توضیح
استانی	رشته‌های استانی به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر استان‌ها گسترش داشته یا از نظر کاربردی به متخصصان بومی نیاز دارند. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.
ناحیه‌ای	به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر استان‌ها وجود نداشته ولی در چند استان مجاور که به عنوان یک ناحیه بومی تلقی می‌شود (مطابق جدول صفحه بعد در رابطه با دسته‌بندی نواحی بومی) دایر است. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.
قطبی	به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر نواحی وجود نداشته ولی در چند ناحیه بومی مجاور که به عنوان قطب بومی تلقی می‌شود (مطابق جدول صفحه بعد در رابطه با دسته‌بندی قطب‌های بومی) دایر است. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.
کشوری	به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر قطب‌های بومی وجود نداشته و تنها در تعدادی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه می‌شود. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.

- تعیین استان بومی:

ملاک‌های تعیین استان بومی داوطلبان به شرح ذیل است:

(الف) در صورتی که محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر دوره متوسطه (دبیرستان و یا هنرستان) برای داوطلبان نظام قدیم و محل اخذ مدرک پیش دانشگاهی و دو سال آخر دبیرستان برای داوطلبان نظام جدید در استان باشد، داوطلب بومی آن استان تلقی می‌شود.

(ب) در صورتی که محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر داوطلبی در یک استان نباشد، استان محل تولد داوطلب به عنوان استان بومی وی در نظر گرفته می‌شود.

(ج) داوطلبانی که سه سال آخر محل تحصیل را در خارج از کشور گذرانیده‌اند، استان محل تولد، استان بومی اینگونه داوطلبان تلقی خواهد شد.

(د) داوطلبانی که سه سال آخر محل تحصیل را خارج از کشور گذرانیده‌اند و همچنین استان محل تولد ایشان نیز خارج از کشور بوده است، استان بومی این قبیل داوطلبان تهران خواهد بود.

* دسته‌بندی قطب‌های بومی: از مجموع چند ناحیه، یک قطب بومی ایجاد می‌گردد. قطب‌های بومی به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول دسته‌بندی قطب‌های بومی کشور

قطب‌های بومی	استان‌های تابعه
قطب یک (۱)	البرز، تهران، زنجان، سمنان، قزوین، قم، گلستان، گیلان، مازندران و مرکزی.
قطب دو (۲)	خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان و کرمان.
قطب سه (۳)	آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، کردستان، کرمانشاه و همدان.
قطب چهار (۴)	اصفهان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، خوزستان، لرستان و یزد.
قطب پنج (۵)	بوشهر، فارس، کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان.

* دسته‌بندی نواحی بومی کشور: از مجموع چند استان مجاور، یک ناحیه بومی ایجاد می‌گردد. نواحی بومی به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول دسته‌بندی نواحی بومی کشور

نواحی بومی	استان‌های تابعه
ناحیه یک (۱)	البرز، تهران، زنجان، سمنان، قزوین، قم و مرکزی.
ناحیه دو (۲)	آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل.
ناحیه سه (۳)	اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد.
ناحیه چهار (۴)	سیستان و بلوچستان و کرمان.
ناحیه پنج (۵)	بوشهر، فارس، کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان.
ناحیه شش (۶)	کردستان، کرمانشاه و همدان.
ناحیه هفت (۷)	ایلام، خوزستان و لرستان.
ناحیه هشت (۸)	خراسان رضوی، خراسان شمالی و خراسان جنوبی.
ناحیه نه (۹)	گلستان، گیلان و مازندران.

۱-۱-۶) گزینش بومی در دوره‌های مختلف:

هر کدرشته محل در آزمون سراسری دارای ظرفیتی است. توزیع ظرفیت در آزمون سراسری متأثر از سهمیه‌ها و گزینش بومی می‌باشد (به غیر از رشته‌هایی که به صورت خاص از داوطلبان برخی استان‌ها یا شهرستان‌ها پذیرش می‌نمایند). یعنی برای هر کدرشته محل ظرفیتی برای سهمیه‌های مختلف در نظر گرفته می‌شود و داوطلبان واجد شرایط در آن پذیرش می‌شوند.

ظرفیت هر کدرشته محل پس از کسر ۲۵ درصدی و ۵ درصدی سهمیه ایثارگران، با توجه به نوع گزینش رشته مطابق جدول (ب) به صورت ذیل در دوره‌های مختلف توزیع می‌شود:

- **رشته‌های کشوری:** در رشته‌هایی که نوع گزینش آنها کشوری است ظرفیت هر کدرشته محل به نسبت تعداد شرکت کنندگان هر یک از سهمیه‌های مناطق یک، دو، سه و خانواده شهدا به تعداد کل شرکت کنندگان هر گروه آزمایشی تعیین می‌شود.

- **رشته‌های بومی:** در رشته محل‌هایی که نوع گزینش آنها بومی (قطبی، ناحیه‌ای، استانی) بوده، حدود ۲۰ درصد ظرفیت به داوطلبان آزاد و مابقی آن به نسبت تعداد شرکت کنندگان هر یک از سهمیه‌های مناطق یک، دو، سه و خانواده شهدا در بوم مربوطه (قطب، ناحیه، استان) به تعداد کل شرکت کنندگان آن بوم در هر گروه آزمایشی اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: براساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در هر کدرشته محل مربوط به رشته‌های پرمقتضای دوره روزانه مطابق جدول (الف) ۴۰ درصد از ظرفیت باقی مانده، به داوطلبان آزاد اختصاص می‌یابد. ضمناً نیمی از ظرفیت خالی مانده سهمیه رزمندگان نیز به داوطلبان آزاد اختصاص داده می‌شود.

تبصره ۲: ظرفیت خالی مانده سهمیه ۲۵ درصدی ایثارگران، به داوطلبان دارای سهمیه ۵ درصدی ایثارگران (جانبازان با جانبازی کمتر از ۲۵ درصد و همسر و فرزندان آنان، همسر و فرزندان رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه) تعلق می‌گیرد و در صورتی که بازم این ظرفیت خالی بماند، در مابقی آن داوطلبان بصورت آزاد (بدون توجه به سهمیه) و تنها بر اساس ملاک نمره کل نهایی بالاتر در زیرگروه مربوط پذیرش می‌شوند.

تبصره ۳: اگر سهمیه ۵ درصد ایثارگران خالی بماند، خالی مانده این ظرفیت به داوطلبان آزاد (بدون توجه به سهمیه) اختصاص می‌یابد.

جدول (الف) جدول رشته‌های پرمقتضی

عناوین رشته‌ها	گروه آزمایشی
مهندسی برق، مهندسی مکانیک، مهندسی کامپیوتر، مهندسی عمران، مهندسی معماری و مهندسی صنایع	علوم ریاضی و فنی
پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی	علوم تجربی
حقوق، روانشناسی و حسابداری	علوم انسانی

نوع گزینش دوره‌های مختلف به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول (ب) جدول نحوه گزینش رشته‌های تحصیلی دوره‌های مختلف

نام دوره	نوع گزینش
روزانه	استانی یا ناحیه‌ای یا قطبی است که در جدول رشته‌های تحصیلی هر یک از گروه‌های آزمایشی مشخص شده است.
نوبت دوم (شبانه)	بومی استانی
نیمه حضوری	بومی ناحیه‌ای
پیام نور	
غیرانتفاعی	
مجازی (الکترونیکی)	
پردیس خودگردان	گزینش به صورت کشوری است و بومی گزینی انجام نمی‌شود.
ظرفیت مازاد	
مشترک	

توضیحات:

۱) در رشته‌هایی که نوع گزینش آن‌ها کشوری است، بومی گزینی اعمال نخواهد شد. (البته باید توجه داشت که تقسیم‌بندی ظرفیت بین سهمیه‌ها (سهمیه‌بندی) اعمال خواهد شد). ۲) داوطلبان سهمیه ایثارگران (اعم از سهمیه ۲۵ درصدی و سهمیه ۵ درصدی) و رزمندگان برای پذیرش در تمام کدرشته محل‌هایی که دارای شرایط خاصی (مانند محروم، مخصوص، دانشگاه فرهنگیان ویژه داوطلبان آزاد و ...) نمی‌باشند، در سهمیه مربوطه (۲۵ درصد و ۵ درصد ایثارگران) بومی محسوب می‌شوند. ۳) گزینش اغلب رشته‌های تحصیلی دارای شرایط خاص (بورسیه‌ها) به صورت کشوری است. ۴) گزینش اغلب رشته‌های تحصیلی نیمه‌متمرکز (روزانه) به صورت کشوری است.

تبصره: بدیهی است تمامی قوانین و مقررات مربوط به سهمیه‌بندی مناطق و ایثارگران، در تمامی کدرشته محل‌ها اعم از کشوری، قطبی، ناحیه‌ای و ... مطابق مقررات اعمال خواهد شد.

پذیرش دانشجوی در مناطق محروم: بر اساس مصوبه جلسه سی و سوم شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۶۶/۳/۱۴ و به منظور تأمین نیروی متخصص استان‌های: ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان، کردستان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، لرستان و هرمزگان در رشته‌های مورد نیاز برحسب نظر استانداری‌های این استان‌ها و به تعداد ۵۰۰ نفر از داوطلبان بومی استان‌های مذکور در دانشگاه‌ها پذیرش می‌شوند. بدیهی است که پذیرش در این رشته‌ها به صورت آزاد و از بین داوطلبان بومی هر یک از استان‌های مذکور انجام می‌شود.

تبصره: تغییر رشته پذیرفته‌شدگان این طرح ممنوع می‌باشد و انتقال محل تحصیل منوط به موافقت استانداری‌ها و در محدوده دانشگاه‌های واقع در قطب دانشگاهی می‌باشد.

۷-۱) توزیع ظرفیت در رشته‌ها و دوره‌های مختلف:

هر کدرشته محل در آزمون سراسری دارای ظرفیتی است. توزیع ظرفیت در آزمون سراسری متأثر از سهمیه‌ها و گزینش بومی می‌باشد (به غیر از رشته‌هایی که به صورت خاص از داوطلبان برخی استان‌ها پذیرش می‌نمایند). یعنی برای هر کدرشته محل ظرفیتی برای سهمیه‌های مختلف در نظر گرفته می‌شود و داوطلبان واجد شرایط در آن پذیرش می‌شوند. در واقع سه عامل تعیین‌کننده در پذیرش داوطلبان عبارت است از: نمره کل اکتسابی در هر یک از زیر گروه‌ها و یا معدل کتبی دیپلم (در رشته‌هایی که صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی دانشجوی می‌پذیرند)، استان بومی و سهمیه داوطلب. همانگونه که عنوان گردید میزان پذیرش بومی در هر یک از دوره‌ها بر اساس جداول فوق متفاوت است، که لازم است داوطلبان در زمان انتخاب رشته به آن دقت نمایند.

۸-۱) ضوابط و شرایط کلی تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی:

- طبق ابلاغیه مورخ ۱۳۹۶/۳/۲۷ هیات عمومی دیوان عدالت اداری، بند «و» شرایط اختصاصی مندرج در صفحه ۵ دفترچه راهنمای ثبت‌نام (دفترچه شماره ۱) آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ ابطال شده است. لذا محدودیتی برای تحصیل مجدد آن دسته از داوطلبانی که قبلاً با استفاده از امکانات دولتی (آموزش رایگان) تحصیلات خود را در رشته‌ای به پایان رسانده‌اند، وجود ندارد.

- دانشجوی موظف و مکلف است کلیه مقررات عمومی ورود به آموزش عالی و نیز مقررات و ضوابط خاص دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی محل تحصیل خود را رعایت نماید.

- پذیرفته‌شدگان نباید برای شروع و ادامه تحصیل از لحاظ موازین شرعی و قوانین و مقررات منعی داشته باشند.

- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تعهدی از لحاظ تأمین مسکن و خوابگاه و پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان ندارند، البته در این خصوص تلاش خود را مبذول خواهند داشت.

- صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جز در موارد تشخیص معاون دانشجویی مراکز آموزش عالی و تا سقف اعتبار هر مرکز، در قبال اعطای انواع تسهیلات به دانشجویان تعهدی ندارد.

- دانشجوی ملزم به رعایت برنامه‌های زمانی، مکانی (در محدوده تأسیسات متعلق به مؤسسه) و درسی برای تشکیل کلاس، آزمایشگاه، کارگاه، عملیات صحرایی، کارآموزی و این قبیل امور که در دانشگاه‌ها و مؤسسات تدوین شده می‌باشد.

- تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور تمام وقت بوده، لذا کارمندان دولت در صورتی می‌توانند به تحصیل بپردازند که موافقتنامه رسمی و بدون قید و شرط وزارتخانه یا سازمان متبوع خود را مبنی بر شرکت در همه کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها، کارآموزی‌ها و فعالیت‌های دیگر دوران تحصیل عرضه کنند.

- عدم آگاهی دانشجوی از ضوابط و مقررات آموزشی، حقی برای وی ایجاد نخواهد کرد.

- پذیرفته‌شدگانی که در یک یا چند ماده از آزمون ورودی نمره کمتر از حدنصاب کسب کنند، موظفند پس از قبولی در دانشگاه، دروس پیش‌نیاز دانشگاهی را با نمره تعیین شده بگذرانند.

- هیچ دانشجویی مجاز نیست که همزمان در دو رشته و یا دو محل (اعم از مؤسسات دولتی و غیردولتی) تحصیل نماید، در صورت تخلف طبق آیین‌نامه انضباطی دانشجویان با وی رفتار خواهد شد.

- دانش‌آموختگان دوره‌های معادل کاردانی حائز شرایط «آیین‌نامه شرکت دارندگان مدارک معادل و غیر رسمی در آزمون‌های ورودی مقاطع بالاتر» به شماره ۲/۷۷۶۳۳ مورخ ۹۲/۵/۲۸ مصوب هشتصد و چهل و پنجمین جلسه مورخ ۹۲/۴/۱۵ شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که مدارک معادل آنان مورد تأیید وزارت متبوع باشد، می‌توانند با همان مدرک معادل در آزمون سراسری برای ادامه تحصیل در مقطع بالاتر شرکت نمایند و در صورت پذیرفته‌شدن ادامه تحصیل دهند. در ضمن دارندگان مدرک معادل ضمن خدمت فرهنگیان مشمول مصوبه ۷۷۱ مورخ ۱۳۹۴/۸/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی با داشتن شرایط آیین‌نامه مذکور، نیز می‌توانند از تسهیلات مربوط برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر استفاده نمایند.

- دانشجویان انصرافی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اعم از این که در آزمون سراسری سال جاری پذیرفته شوند یا نشوند، حق بازگشت و ادامه تحصیل به رشته قبلی خود را ندارند.

- شرایط اختصاصی برخی از مؤسسات آموزش عالی، در جدول شرایط اختصاصی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در پیوست شماره ۲ فصل سوم این دفترچه راهنما درج شده است.

۹-۱) شرایط و ضوابط پذیرش دانشجوی در رشته‌های تحصیلی مختلف دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی:

۹-۱-۱) شرایط و ضوابط کلی:

- کلیه داوطلبان به شرطی که در آزمون گروه یا گروه‌های آزمایشی مربوط شرکت کرده، با توجه به مندرجات کارنامه اولیه مجاز به انتخاب رشته در دوره یا دانشگاه‌ها و مؤسسات ذیربط بوده و حائز شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی اعلام شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور باشند، می‌توانند رشته‌های

- تحصیلی دوره‌های مختلف را از گروه آزمایشی مربوطه استخراج و بر اساس توضیحات این دفترچه راهنما و از طریق اینترنت و به صورت صحیح در فرم انتخاب رشته وارد نمایند.
- نحوه انتخاب رشته‌های تحصیلی و همچنین مواد امتحانی و ضرایب دروس هر یک از رشته‌های تحصیلی (در هر یک از گروه‌های آزمایشی و در زیرگروه‌های مربوطه) در همه دوره‌ها یکسان است.
- طول مدت تحصیل در مقاطع مختلف برای همه دوره‌ها (به جز دوره‌های پیام نور، نیمه‌حضوری و مجازی) یکسان بوده و مطابق جدول زیر است:

مقطع تحصیلی	کاردانی		کارشناسی		کارشناسی ارشد پیوسته		دکترای حرفه‌ای	
	به طور معمول	حداکثر مجاز	به طور معمول	حداکثر مجاز	به طور معمول	حداکثر مجاز	به طور معمول	حداکثر مجاز
مدت (سال)	۲	۳	۴	۵	۵	۷	۷	۹/۵

- داوطلبان واجد شرایط، در صورت مجاز بودن، از نظر تعداد انتخاب کدرشته‌های تحصیلی هر یک از دوره‌ها تا سقف ۱۵۰ انتخاب، محدودیتی ندارند.
- دانشجویان دوره روزانه سنوات قبل (آزمون سراسری سال ۱۳۹۴ و ماقبل آن)، برای شرکت در آزمون می‌بایست ضمن داشتن شرایط و ضوابط مندرج در دفترچه راهنمای ثبت نام، حداکثر تا تاریخ ۹۵/۱۲/۱ از رشته‌ای که در آن مشغول تحصیل هستند انصراف می‌دادند. در غیر اینصورت حتی در صورت قبولی در این آزمون قبولی آنها باطل خواهد شد.
- دانشجویان دوره‌های نوبت دوم (شبانه)، نیمه‌حضوری، مجازی و پردیس خودگردان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین دانشگاه پیام نور و مؤسسات عالی غیرانتفاعی و غیردولتی که از معافیت تحصیلی استفاده نمی‌کنند، می‌توانند بدون انصراف از تحصیل، در آزمون سراسری ثبت نام و شرکت نمایند. بدیهی است در صورت موفقیت و قبل از ثبت نام در رشته قبولی جدید، لازم است از رشته قبولی قبلی خود انصراف قطعی حاصل نمایند.
- پذیرفته شدن در دوره‌های نوبت دوم (شبانه)، نیمه‌حضوری، مجازی، پردیس خودگردان و ظرفیت مازاد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی به عنوان یک نوبت قبولی از حداکثر دو نوبت قبولی مجاز در آزمون سراسری محسوب نمی‌شود.
- انتقال و تغییر رشته دانشجویان پذیرفته شده در هر یک از مؤسسات آموزشی به سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر اساس آیین نامه میهمانی و انتقال دانشجو انجام می‌پذیرد. لذا داوطلبان لازم است در زمان انتخاب رشته و دانشگاه دقت لازم را داشته باشند. ضمناً پذیرفته شدگان در صورت درخواست تغییر رشته یا انتقال و یا هر دو به صورت توأم، می‌بایست از طریق مؤسسه آموزشی یا دانشگاه محل قبولی خود و بر اساس آیین نامه آموزشی مربوط اقدام نمایند.

۲-۱-۹) رشته‌های تحصیلی دوره روزانه:

- منحصراً داوطلبانی که بر اساس کارنامه اولیه، مجاز به انتخاب رشته‌های دوره روزانه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی شده‌اند، می‌توانند اینگونه رشته‌ها را انتخاب کنند. داوطلبان واجد شرایط این بند محدودیتی از نظر تعداد (حداکثر ۱۵۰ انتخاب)، مقطع و درج اولویت کدرشته‌های مورد علاقه در فرم انتخاب رشته خود، ندارند.
- دانشجویانی که در دوره روزانه آزمون سراسری سال ۱۳۹۵ (اعم از رشته‌های متمرکز و یا نیمه‌متمرکز) پذیرفته شده‌اند، منحصراً برای شرکت در گزینش رشته‌های تحصیلی دوره‌های غیر روزانه (نوبت دوم (شبانه)، نیمه‌حضوری، پیام نور، غیرانتفاعی، پردیس خودگردان، مجازی و ظرفیت مازاد) آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، می‌بایست تا تاریخ ۹۵/۱۲/۱ نسبت به انصراف از تحصیل قطعی اقدام می‌نمودند.
- پذیرفته شدن در هر یک از رشته‌های تحصیلی دوره روزانه (اعم از متمرکز و یا نیمه‌متمرکز)، به عنوان یک نوبت از حداکثر دو نوبت قبولی در آزمون سراسری تلقی می‌گردد.
- داوطلبانی که با استفاده از سهمیه رزمندگان از سال ۱۳۶۸ به بعد و داوطلبانی که با استفاده از سهمیه شاهد از سال ۱۳۷۶ به بعد، یک بار در رشته‌های تحصیلی دوره روزانه در آزمون سراسری پذیرفته شده یا می‌شوند، اعم از اینکه از رشته قبولی انصراف داده یا در رشته قبولی ثبت نام کرده یا نکرده باشند، مجاز به استفاده مجدد از سهمیه‌های مربوط نخواهند بود.

* مهم: برای اطلاع از وضعیت خوابگاه‌ها و امکانات رفاهی دانشگاه‌ها به سایت اینترنتی دانشگاه زیربط مراجعه نمایید.

۳-۱-۹) رشته‌های تحصیلی پردیس‌های دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی - تهران:

- وزارت آموزش و پرورش برای تأمین و تربیت بخشی از نیروی انسانی مورد نیاز آموزشی خود، متناسب با میانی و ارزش‌های اسلامی و نیاز دوره‌های مختلف تحصیلی در کارشناسی پیوسته برای دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، از میان داوطلبان واجد شرایط دانشجو می‌پذیرد. داوطلبان در صورت احراز صلاحیت‌های عمومی و اختصاصی و سایر شرایط و ضوابط (مندرج در پیوست شماره ۲ فصل سوم این دفترچه راهنما و اطلاعیه‌های بعدی آزمون) می‌توانند پس از انتخاب رشته و موفقیت در مراحل مزبور و در صورت قبولی، ادامه تحصیل نمایند.
- همچنین شاغلین رسمی و یا پیمانی وزارت آموزش و پرورش، در صورت احراز شرایط عمومی و اختصاصی اینگونه رشته‌ها که در پیوست شماره ۲ فصل سوم این دفترچه راهنما درج گردیده و با توجه به جدول کدرشته محل‌ها نسبت به انتخاب این کدرشته محل‌ها اقدام نمایند. مقطع تحصیلی تمامی رشته‌های ویژه شاغلین، کاردانی و پذیرش دانشجو در آنها صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی (بدون آزمون) صورت می‌پذیرد. محل تحصیل این رشته‌ها در پردیس‌های دانشگاهی دانشگاه فرهنگیان خواهد بود که در مقابل هر یک از کدرشته محل‌ها درج شده است.

۴-۱-۹) رشته‌های مختلف تحصیلی دوره نوبت دوم (شبانه):

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مجری دوره‌های نوبت دوم (شبانه) که در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ اقدام به پذیرش دانشجو می‌نمایند، از ارائه خوابگاه، وام تحصیلی، سرویس ایاب و ذهاب و تسهیلات رفاهی به دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه) بطور جدّ معذور می‌باشند. لذا به داوطلبان توصیه می‌شود انتخاب رشته خود را بومی نموده و رشته / شهر محل سکونت خود را انتخاب نمایند.

- دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه) تابع مقررات آموزشی دانشجویان دوره روزانه خواهند بود. مگر در مواردی که در آیین نامه طرح ایجاد دوره نوبت دوم (شبانه) مستثنی شده باشد. ضمناً برنامه‌های آموزشی دوره نوبت دوم (شبانه) عیناً همان برنامه‌های آموزشی دوره روزانه است.
- انتقال دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه) به دوره روزانه ممنوع می‌باشد.
- ساعات تشکیل کلاس‌های دوره نوبت دوم (شبانه) یا نظر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پذیرنده تعیین و اعلام می‌شود.
- تعیین سقف واحدهای درسی برای هر نیمسال تحصیلی با توجه به سایر ضوابط و مقررات در اختیار شورای آموزشی مؤسسه آموزش عالی ذیربط خواهد بود.
- از دانشجویان دوره‌های «نوبت دوم (شبانه)» دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر اساس مقررات مربوط شهریه اخذ می‌گردد.
- بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دوره‌های نوبت دوم (شبانه)، بر اساس مصوبات هیات امنای دانشگاه‌های مربوط تعیین و از پذیرفته شدگان دریافت خواهد شد. لذا آن دسته از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، که در دوره‌های «نوبت دوم (شبانه)» نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند، موظفند جدول شهریه مصوب هیات امنای را در پایگاه اینترنتی خود درج و به اطلاع داوطلبان برسانند.
- پذیرفته شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.
- کارمندان در صورت نداشتن مرخصی استحقاقی در موارد لزوم باید مرخصی بدون حقوق دریافت نمایند.

۵-۱-۹) رشته‌های مختلف تحصیلی دوره‌های نیمه‌حضور:

- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مجری دوره‌های نیمه‌حضوری به هیچ وجه امکان تأمین خوابگاه، وام تحصیلی و سایر امور رفاهی به دانشجویان را نخواهند داشت.
- مقررات آموزشی دوره‌های نیمه‌حضوری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در زمینه آموزش‌های نیمه‌حضوری، همانند مقررات آموزشی دانشگاه پیام‌نور خواهد بود و تشکیل کلاس‌ها به صورت کلاس‌های رفع اشکال و حداکثر دو روز در هفته با نظر دانشگاه خواهد بود.
- به فارغ‌التحصیلان دوره‌های نیمه‌حضوری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با رعایت ضوابط مربوط مدرک تحصیلی رسمی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با ذکر عبارت «آموزش این دوره به طریق نیمه‌حضوری بوده است» اعطاء می‌شود.
- از دانشجویان دوره‌های «نیمه‌حضوری» دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر اساس مقررات مربوط شهریه اخذ می‌گردد.
- بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دوره‌های نیمه‌حضوری، بر اساس مصوبات هیأت امنای دانشگاه‌های مربوط تعیین و از پذیرفته‌شدگان دریافت خواهد شد. لذا آن دسته از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، که در دوره‌های «نیمه‌حضوری» نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند، موظفند جدول شهریه مصوب هیأت امنا را در پایگاه اینترنتی خود درج و به اطلاع داوطلبان برسانند.
- پذیرفته‌شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.

۶-۱-۹) رشته‌های مختلف مراکز و واحدهای آموزشی دانشگاه پیام‌نور:*** شرایط تحصیل در دانشگاه پیام‌نور:**

- علاوه بر شرایط و ضوابط مندرج در صفحه ۳۹ دفترچه شماره یک آزمون سراسری (شرایط و ضوابط دانشگاه پیام‌نور) شرایط و ضوابط زیر نیز به اطلاع داوطلبان ذیربط می‌رسد.
- حداکثر طول مدت تحصیل مجاز در مقطع کارشناسی برای دانشجویانی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کنند ۶ سال و برای سایرین ۱۰ سال خواهد بود.
- پذیرش دانشجو در کلیه رشته‌های تحصیلی برای مقطع کارشناسی می‌باشد.
- حضور دانشجو در کلاس‌های دروس نظری دانشگاه پیام‌نور اختیاری بوده و امکان اشتغال دانشجو همزمان با تحصیل میسر می‌باشد.
- نظام ارزشیابی و امتحانات دانشگاه متمرکز بوده و اوراق امتحانی، عمدتاً توسط دستگاه‌های قرائت‌گر نوری، تصحیح و ارزشیابی می‌شود.
- پذیرفته شدن در این دانشگاه به عنوان یک نوبت از حداکثر دو نوبت قبولی در آزمون سراسری محسوب نمی‌شود.
- از دانشجویان «دانشگاه پیام‌نور»، بر اساس مقررات مربوط شهریه اخذ می‌گردد.
- بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دانشگاه پیام‌نور، بر اساس مصوبات هیأت امنای دانشگاه مربوط تعیین و از پذیرفته‌شدگان دریافت خواهد شد. لذا داوطلبان برای کسب اطلاع از میزان شهریه‌های این دانشگاه به پایگاه اینترنتی دانشگاه پیام‌نور مراجعه نمایند.
- پذیرفته‌شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.

تذکرات خیلی مهم:

- در اغلب مراکز و واحدهای دانشگاه بیشتر دروس نظری به صورت کلاس نیمه‌حضوری برای مرور درس و رفع اشکال گروهی برگزار می‌شود.
- در شرایطی که امکان تشکیل جلسه‌های رفع اشکال گروهی یا کلاس‌های درس حضوری وجود نداشته باشد و یا تعداد پذیرفته‌شدگان در یک رشته تحصیلی به حد نصاب لازم تشکیل کلاس نرسد، دانشگاه واحدهای درسی را به صورت کاملاً غیرحضوری و یا خودخوان ارائه خواهد داد و یا در صورت ضرورت، محل تحصیل این دسته از دانشجویان را در یکی از مراکز و واحدهای همجوار که دارای رشته تحصیلی مورد نظر باشد، تعیین می‌نماید.
- دروس عملی در دانشگاه به صورت کلاس حضوری و در تعدادی از روزهای هفته برگزار می‌شود و اجرای برخی از درس‌های عملی (آزمایشگاهی، کارگاهی و سایر) در آزمایشگاه منطقه‌ای، استانی یا سایر آزمایشگاه‌ها در مراکز دیگر دانشگاه و بنا به تشخیص دانشگاه صورت خواهد گرفت. اجرای آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و دیگر درس‌های عملی ممکن است در چند هفته متوالی و به صورت استقرار دائم در محل تعیین شده انجام شود و دانشجو موظف است در محل تشکیل جلسات آزمایشگاه، کارگاه و آتلیه‌ای که دانشگاه تعیین می‌نماید، حضور یابد.
- **شیوه آموزش در دانشگاه پیام‌نور:** آموزش در دانشگاه پیام‌نور مبتنی بر نظام آموزش از راه دور (نیمه‌حضوری، الکترونیکی و ...) است و دانشگاه با بهره‌گیری از فناوری‌های آموزشی و تجهیز کلاس‌های دروس نظری به تجهیزات نوین ویدئو پروژکتور و نمایشگر اسلاید، پاورپوینت و یا سیستم تلویزیون و DVD توانسته است کلاس‌های آموزشی خود را در قالب ساعات محدودتری نسبت به ساعات کلاس‌های درس سنتی سایر دانشگاه‌ها برنامه‌ریزی و ارائه نماید. البته طبق ضوابط آموزشی دانشگاه، حضور دانشجویان در کلاس‌های درس اختیاری بوده و فقط شرکت در کلاس‌های عملی الزامی می‌باشد.

انتخاب محل تحصیل:

- با توجه به مصوبه هشتمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو مورخ ۹۵/۱۲/۲۱ گزینش دانشجو در کلیه کدرشته محل‌های دانشگاه پیام‌نور، بصورت «بومی ناحیه‌ای» صورت می‌پذیرد. لذا داوطلبان باید با توجه امکان ادامه تحصیل و علاقه‌مندی خود به تحصیل در هر یک از واحدها و مراکز آموزشی این دانشگاه، نسبت به انتخاب رشته از مراکز یا واحدهای دانشگاهی ذیربط اقدام و آنها را به ترتیب اولویت در فرم انتخاب رشته اینترنتی درج نمایند.
- کارمندان مراکز و واحدهای دانشگاه پیام‌نور با هر وضعیت استخدامی، مجاز به انتخاب رشته از مرکز یا واحد محل اشتغال خود نمی‌باشند و در صورت تمایل می‌توانند سایر مراکز و واحدها را انتخاب نمایند. علاوه بر این در صورت دانشجو شدن، تقاضای انتقال و یا مهمان شدن به مرکز یا واحد محل اشتغال آنها قابل بررسی نمی‌باشد.
- در اغلب مراکز و واحدهای آموزشی دانشگاه پیام‌نور، بیشتر دروس نظری به صورت کلاس نیمه‌حضوری برای مرور درس و رفع اشکال گروهی و کلاس حضوری برای دروس عملی در تعدادی از روزهای مختلف هفته برگزار می‌شود. اما نظام آموزشی دانشگاه پیام‌نور «دانشجو محور» بوده و فراگیری دروس بعضاً به صورت الکترونیکی و رفع اشکال گروهی می‌باشد. در شرایطی که امکان تشکیل جلسه‌های رفع اشکال گروهی یا کلاس‌های درس حضوری وجود نداشته باشد و یا تعداد پذیرفته‌شدگان در یک رشته تحصیلی به حد نصاب لازم تشکیل کلاس نرسد، دانشگاه واحدهای درسی را به صورت الکترونیکی ارائه می‌نماید. همچنین دانشگاه می‌تواند در صورت ضرورت، محل تحصیل دانشجویان مربوط را در یکی از مراکز یا واحدهای همجوار یا مرکز استانی که دارای رشته تحصیلی مورد نظر باشد، تعیین نماید.
- اجرای برخی از درس‌های عملی (آزمایشگاهی، کارگاهی و سایر) در آزمایشگاه منطقه‌ای، استانی یا سایر آزمایشگاه‌ها در مراکز دیگر دانشگاه بنا به تشخیص دانشگاه صورت خواهد گرفت.

۷-۱-۹) مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی:

- نظام درسی مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی نظام واحدی است و بر اساس نظام آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهد بود و به فارغ‌التحصیلان مدرک مربوط برابر ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اعطاء خواهد شد.
- مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی تعهدی نسبت به تأمین مسکن، خوابگاه و غذای دانشجویان ندارند.
- دانشجویان می‌توانند از وام تحصیلی مطابق با آیین‌نامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در صورت تخصیص بودجه به مؤسسه از طرف سازمان برنامه و بودجه کشور استفاده نمایند.

بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی، بر اساس مصوبات هیأت امنای دانشگاه‌ها و مؤسسات مربوط تعیین و از پذیرفته شدگان دریافت خواهد شد. لذا کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی که در آزمون سراسری نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند، موظفند جدول شهریه مصوب هیأت امنای را در پایگاه اینترنتی خود درج نمایند.

پذیرفته‌شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.

۸-۱-۹ رشته‌های تحصیلی دوره‌های مجازی (الکترونیکی):

آموزش مجازی یا آموزش الکترونیکی به طور کلی بهره‌گیری از سیستم‌های الکترونیکی مثل کامپیوتر، اینترنت، دیسک‌های چندرسانه‌ای، نشریه‌های الکترونیکی و خبرنگارهای مجازی و نظایر این‌هاست که با هدف کاستن از رفت و آمدها و صرفه‌جویی در وقت و هزینه و در ضمن یادگیری بهتر و آسان‌تر صورت می‌گیرد.

برگزاری کلاس‌های الکترونیکی به‌طور غیر همزمان انجام می‌شود به این معنا که دانشجویان می‌توانند به راحتی با استادان خود ارتباط برقرار کرده و در کلاس درس شرکت کنند، بدون اینکه این کار را همزمان با استادان و یا سایر دانشجویان انجام دهند. البته سیستم‌های آموزش الکترونیکی در شرایط خاصی ایجاب می‌کند که استادان و دانشجویان همزمان وارد سیستم اینترنت شوند. این حالت بیشتر در مواقعی که کلاس حالت تکنیکی داشته، مثلاً واحدهای آزمایشگاهی و یا در صورتی که تجربه کردن فرایندها و گرفتن بازخورد و نتیجه فوری ضرورت دارند، انجام می‌شود.

در دوره‌های مجازی دروس و برنامه‌های آموزشی از طریق اینترنت به دانشجو ارائه می‌شود و دانشجو با استفاده از تکنولوژی اینترنت، نیازی به حضور در کلاس‌های درس سنتی ندارد. در واقع دانشگاه مجازی نوعی از آموزش از راه دور است که در آن تکنولوژی وب و اینترنت برای آموزش و ارزشیابی دانشجو به کار می‌رود.

برای این آموزش محدودیت مکانی و یا زمانی وجود ندارد. امتحانات یک نیمسال شامل میان ترم و پایان ترم می‌باشد که به صورت کتبی برگزار می‌گردد.

در کلاس آموزش مجازی حضور و غیاب اینترنتی انجام می‌شود و دانشجو تابع تمامی قوانین و آیین‌نامه‌های آموزشی مانند سایر دانشجویان می‌باشد.

دانشجویان بعد از فارغ‌التحصیلی مدرک رسمی خود را که مورد تأیید وزارت علوم و مراکز استخدامی می‌باشد از دانشگاه دریافت می‌کنند. مدارک این دانشگاه‌ها در سطح جهانی نیز مورد قبول است و دانشجو می‌تواند در مقاطع بالایی دانشگاه‌ها بدون محدودیت شرکت نماید. داوطلبانی که در این دوره‌ها پذیرفته می‌شوند حداقل باید دارای یک دستگاه کامپیوتر بوده و امکان دسترسی به اینترنت پرسرعت را داشته باشند.

از دانشجویان دوره‌های «مجازی» در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی، بر اساس مقررات مربوط شهریه اخذ می‌گردد.

بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دوره‌های مجازی، بر اساس مصوبات هیأت امنای دانشگاه‌های مربوط تعیین و از پذیرفته شدگان دریافت خواهد شد. لذا آن دسته از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی، که در دوره‌های «مجازی» نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند، موظفند جدول شهریه مصوب هیأت امنای را در پایگاه اینترنتی خود درج و به اطلاع داوطلبان برسانند.

پذیرفته‌شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.

۹-۱-۹ رشته‌های تحصیلی دوره‌های پردیسی خودگردان:

به منظور گسترش آموزش عالی کشور و فراهم نمودن شرایط لازم برای تحصیل در داخل کشور به جای خارج از کشور، برخی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل با توجه به ضوابط مربوط مبادرت به پذیرش دانشجو می‌نمایند. پذیرش دانشجو در این دوره‌ها به روش متمرکز صورت خواهد گرفت.

از دانشجویان دوره‌های «پردیسی خودگردان» دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر اساس مقررات مربوط شهریه اخذ می‌گردد.

بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دوره‌های پردیسی خودگردان، بر اساس مصوبات هیأت امنای دانشگاه‌های مربوط تعیین و از پذیرفته شدگان دریافت خواهد شد. لذا آن دسته از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، که در دوره‌های «پردیسی خودگردان» نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند، موظفند جدول شهریه مصوب هیأت امنای را در پایگاه اینترنتی خود درج و به اطلاع داوطلبان برسانند.

پذیرفته‌شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.

۱۰-۱-۹ رشته‌های تحصیلی دوره‌های ظرفیت مازاد:

۱) براساس مصوبات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، از سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ آن دسته از دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی که فاقد پردیس خودگردان می‌باشند، مجاز هستند طبق ضوابط مصوب جلسه ۲۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۲/۳۰ شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی، دانشجوی مازاد ظرفیت پذیرش نمایند. ۲) پذیرش دانشجوی مازاد مشروط به پرداخت هزینه تحصیل و خدمات رفاهی توسط پذیرفته شدگان بر اساس تعرفه تعیین شده توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت و تصویب هیأت امنای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی مربوطه می‌باشد. ۳) محل تشکیل کلاس پذیرفته شدگان مازاد ظرفیت در اختیار دانشگاه می‌باشد. ۴) نقل و انتقال و مهمانی پذیرفته شدگان مازاد ظرفیت میان دانشگاه‌هایی که دارای ظرفیت مازاد می‌باشد، مشروط به موافقت مبدأ و مقصد و با رعایت سایر ضوابط آیین‌نامه انتقال بلا مانع است. ۵) سایر شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی پذیرش دانشجوی مازاد همانند پذیرش دانشجو در پردیس‌های خودگردان می‌باشد. ۶) داوطلبان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به پایگاه‌های اینترنتی دانشگاه‌های مذکور مراجعه نمایند.

۲) کارنامه نتایج علمی (اولیه):

هر یک از داوطلبان حاضر در جلسه آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، می‌توانند با مراجعه به سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور به آدرس: www.sanjesh.org و وارد شدن به بخش مشاهده کارنامه نتایج علمی (اولیه) به یکی از سه روش زیر کارنامه خود را ملاحظه نمایند:

- ✓ الف) با وارد کردن اطلاعات آزمونی و مشخصات فردی، شامل: شماره داوطلبی، شماره شناسنامه و سال تولد.
- ✓ ب) با وارد کردن مشخصات سریال اعتباری ثبت‌نام و مشخصات فردی شامل: شماره پرونده، کد رهگیری و شماره شناسنامه.
- ✓ ج) با وارد کردن مشخصات ثبت‌نامی و مشخصات فردی، شامل: شماره پرونده، سریال ثبت‌نام و شماره شناسنامه.

۱-۲) توضیحات کلی:

کارنامه نتایج علمی از دو بخش عمده تشکیل شده است:

مشخصات شناسنامه‌ای و تحصیلی داوطلب که حاوی قسمت‌های زیر است:

شماره پرونده، نام خانوادگی و نام، جنس، شماره شناسنامه، سال تولد، دین، زبان خارجی، سهمیه، وضعیت معلولیت، معدل کتبی دیپلم، عنوان دیپلم، عنوان مدرک پیش‌دانشگاهی، کد دیپلم، سال اخذ دیپلم، سال اخذ مدرک پیش‌دانشگاهی، کد دانش‌آموزی دیپلم، کد دانش‌آموزی پیش‌دانشگاهی، کد منطقه اخذ دیپلم، محل اخذ مدرک پیش‌دانشگاهی، محل اخذ دیپلم، محل اخذ سال ما قبل دیپلم، محل تولد، استان بومی، ناحیه بومی و قطب بومی (نحوه تعیین سهمیه و استان بومی داوطلب به ترتیب در صفحات ۳ و ۶ این دفترچه درج شده است).

مشخصات آزمونی داوطلب در هر یک از گروه‌های آزمایشی که شرکت کرده‌است، شامل:

شماره داوطلبی، نمرات خام (به درصد) در هر یک از دروس عمومی و اختصاصی، درصد تأثیر سوابق تحصیلی، نمره کل در هر یک از زیرگروه‌ها، رتبه در سهمیه در هر یک از زیرگروه‌ها، رتبه کشوری در هر یک از زیرگروه‌ها، نمره کل برای رشته‌های پرستاری ویژه بهیاران، حداکثر نمره کل زیرگروه‌ها، رتبه کل در سهمیه، آخرین رتبه مجاز در سهمیه (دوره‌های روزانه و نوبت دوم (شبانه))، رتبه کشوری، وضعیت داوطلب در خصوص مجاز به انتخاب رشته بودن (در دوره‌های روزانه و نوبت دوم (شبانه))، نیمه‌حضور و مجازی و پردیس خودگردان، پیام‌نور و غیرانتفاعی و رشته‌های با نوع پذیرش صرفاً براساس سوابق تحصیلی، ویژه فرهنگیان (شاغلین رسمی و یا پیمانی وزارت آموزش و پرورش) و بهیاران، مشمول بودن و یا مشمول نبودن اعمال سوابق تحصیلی، میزان تأثیر سوابق تحصیلی دیپلم و پیش‌دانشگاهی، وضعیت تأثیر مثبت سوابق تحصیلی در هر زیرگروه و وضعیت اطلاعات داوطلب و علاقه‌مندی‌هایی که (در خصوص مراکز پیام‌نور، غیرانتفاعی، بهیار و کارمندی)، اعلام نموده است.

۲-۲) نمرات خام و نمره کل زیر گروهها:

نمره خام در هر درس: با توجه به ضوابط آزمون سراسری برای محاسبه نمره خام در هر درس، به هر پاسخ صحیح ۳ امتیاز تعلق می‌گیرد و به ازای هر پاسخ غلط یک امتیاز کسر می‌شود. لذا نمره خام در هر درس (اعم از عمومی و اختصاصی) به درصد از رابطه روبرو به دست می‌آید:

$$100 \times \frac{(\text{تعداد پاسخ‌های غلط}) - (\text{تعداد پاسخ‌های صحیح} \times 3)}{\text{تعداد کل سؤالات آن درس} \times 3} = \text{نمره خام داوطلب در هر درس به درصد}$$

با توجه به ناهمگونی و ناهمتراری نمرات دروس مختلف امتحانی در یک گروه آزمایشی که ناشی از نابرابری سطح دشواری دروس مختلف عمومی و اختصاصی است، نمرات خام تراز می‌شود. برای تعیین نمره تراز، لازم است تمامی نمرات خام کلیه داوطلبان در هر گروه آزمایشی و هر درس در دسترس باشد؛ بنابراین، یافتن نمره تراز دروس (اعم از عمومی و اختصاصی) توسط داوطلب امکان‌پذیر نیست.

نمره کل در زیر گروه: نمره کل هر داوطلب در هر زیر گروه، میانگین وزنی نمرات تراز دروس عمومی و دروس اختصاصی وی با توجه به ضریب هر درس در آن زیر گروه می‌باشد. متذکر می‌شود که ضریب دروس تخصصی ۳ برابر می‌شود.

نمره کل سابقه تحصیلی: با توجه به ابلاغ قانون اصلاح قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۶ مجلس محترم شورای اسلامی و براساس مصوبه هفتمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو مورخ ۹۵/۸/۹ میزان و نحوه تأثیر سوابق تحصیلی در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ به صورت زیر می‌باشد:

الف) نمره کل سابقه تحصیلی دیپلم:

نمره کل سابقه تحصیلی صرفاً برای داوطلبانی محاسبه خواهد شد که مشمول اعمال سابقه تحصیلی هستند. آن دسته از دیپلمه‌های ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی که دیپلم خود را از سال ۱۳۸۴ به بعد اخذ نموده‌اند و امتحانات یک یا چند درس آنها به صورت نهایی، سراسری و کشوری برگزار شده است، مشمول اعمال سوابق تحصیلی بوده و سوابق تحصیلی موجود دیپلم (سال سوم آموزش متوسطه) به میزان حداکثر ۲۵ درصد به نسبت سوابق تحصیلی موجود داوطلب و به صورت تأثیر مثبت در نمره کل نهایی آنان لحاظ می‌شود.

ب) نمره کل سابقه تحصیلی پیش‌دانشگاهی:

داوطلبان دارای مدرک پیش‌دانشگاهی ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی، علوم و معارف اسلامی و هنر که مدرک دوره پیش‌دانشگاهی خود را از سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ به بعد اخذ کرده‌اند و امتحانات یک یا چند درس آنها به صورت نهایی، سراسری و کشوری برگزار شده است، مشمول اعمال سوابق تحصیلی بوده و سوابق تحصیلی موجود دوره پیش‌دانشگاهی (صرفاً نمرات دروسی که به صورت نهایی، سراسری و کشوری برگزار شده است) به میزان حداکثر ۵ درصد به نسبت سوابق تحصیلی موجود داوطلب و به صورت تأثیر مثبت در نمره کل نهایی آنان لحاظ می‌شود.

توجه: برای داوطلبان مشمول سوابق تحصیلی بندهای «الف و ب»، هر دو مورد اعمال می‌شود.

$$(1) \text{مجموع (نمرات تراز دروس اختصاصی آزمون} \times \text{ضریب مربوطه)} \times 3 + \text{مجموع (نمرات تراز دروس عمومی آزمون} \times \text{ضریب مربوطه)} = \frac{\text{نمره کل آزمون در زیر گروه الف}}{\text{مجموع ضرایب دروس اختصاصی آزمون} \times 3 + \text{مجموع ضرایب دروس عمومی آزمون}}$$

$$(2) \text{مجموع (نمرات تراز دروس اختصاصی مؤثر دیپلم} \times \text{ضریب مربوطه)} \times 3 + \text{مجموع (نمرات تراز دروس عمومی مؤثر دیپلم} \times \text{ضریب مربوطه)} = \frac{\text{نمره کل سابقه تحصیلی دیپلم در زیر گروه الف}}{\text{مجموع ضرایب دروس اختصاصی مؤثر دیپلم} \times 3 + \text{مجموع ضرایب دروس عمومی مؤثر دیپلم}}$$

$$(3) \text{مجموع (نمرات تراز دروس اختصاصی مؤثر پیش‌دانشگاهی} \times \text{ضریب مربوطه)} \times 3 + \text{مجموع (نمرات تراز دروس عمومی مؤثر پیش‌دانشگاهی} \times \text{ضریب مربوطه)} = \frac{\text{نمره کل سابقه تحصیلی پیش‌دانشگاهی در زیر گروه الف}}{\text{مجموع ضرایب دروس اختصاصی مؤثر پیش‌دانشگاهی} \times 3 + \text{مجموع ضرایب دروس عمومی مؤثر پیش‌دانشگاهی}}$$

$$(4) \text{نمره کل سابقه تحصیلی دیپلم در زیر گروه الف (X) + (نمره کل آزمون در زیر گروه الف (1-X)) = نمره کل حاصل از آزمون و سابقه تحصیلی دیپلم در زیر گروه الف}$$

$$(5) \text{نمره کل سابقه تحصیلی پیش‌دانشگاهی در زیر گروه الف (Y) + (نمره کل آزمون در زیر گروه الف (1-Y)) = نمره کل حاصل از آزمون و سابقه تحصیلی پیش‌دانشگاهی در زیر گروه الف}$$

$$(6) \text{نمره کل سابقه تحصیلی دیپلم در زیر گروه الف (X) + (نمره کل سابقه تحصیلی پیش‌دانشگاهی در زیر گروه الف (Y)) = نمره کل حاصل از آزمون و سوابق تحصیلی دیپلم و پیش‌دانشگاهی در زیر گروه الف} \\ \text{نمره کل آزمون در زیر گروه الف (1-X-Y) +}$$

در روابط فوق مقدار X و Y به ترتیب، میزان درصد تأثیر سوابق تحصیلی دیپلم و پیش‌دانشگاهی در نمره کل داوطلبان است که در جداول ۱ و ۲ ارائه شده است. با توجه به تأثیر مثبت سوابق تحصیلی، ماکزیم مقدار روابط ۱، ۴، ۵ و ۶ به عنوان نمره کل نهایی در هر زیر گروه (که ملاک گزینش داوطلبان می‌باشد) در نظر گرفته می‌شود.

* تذکره: برای داوطلبان مشمول اعمال سوابق تحصیلی در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، چهار نمره کل برای هر زیر گروه محاسبه می‌شود (فقط آزمون، آزمون و نمرات کتبی سوابق تحصیلی دیپلم، آزمون و نمرات کتبی سوابق تحصیلی پیش‌دانشگاهی، آزمون و نمرات کتبی سوابق تحصیلی دیپلم و نمرات کتبی سوابق تحصیلی پیش‌دانشگاهی) و بیشترین نمره محاسبه شده به عنوان نمره کل نهایی در هر زیر گروه لحاظ می‌شود که این موضوع به نفع داوطلب است. به عبارت دیگر اعمال تأثیر مثبت سوابق تحصیلی، متفاوت از تأثیر قطعی سوابق تحصیلی است و بدان معناست که اگر سوابق تحصیلی باعث افزایش نمره کل آزمون هر زیر گروه شود در آن زیر گروه اعمال خواهد شد و اگر باعث کاهش نمره کل آزمون هر زیر گروه شود (اثر منفی داشته باشد) در آن زیر گروه اعمال نمی‌شود. و نمره کل آزمون آن زیر گروه به عنوان نمره کل نهایی زیر گروه فوق در نظر گرفته می‌شود. بدیهی است حالت‌های مختلفی ممکن است برای یک داوطلب به شرح زیر روی دهد:

۱- سوابق تحصیلی دیپلم و پیش‌دانشگاهی در هیچ‌یک از زیر گروه‌ها تأثیر مثبت نداشته باشد.

۲- سوابق تحصیلی دیپلم در یک یا چند زیر گروه تأثیر مثبت داشته باشد و در سایر زیر گروه‌ها فاقد تأثیر مثبت باشد.

۳- سوابق تحصیلی پیش‌دانشگاهی در یک یا چند زیر گروه تأثیر مثبت داشته باشد و در سایر زیر گروه‌ها فاقد تأثیر مثبت باشد.

۴- سوابق تحصیلی دیپلم و پیش‌دانشگاهی در یک یا چند زیر گروه تأثیر مثبت داشته باشد و در سایر زیر گروه‌ها فاقد تأثیر مثبت باشد.

همانگونه که ذکر شد میزان تأثیر نمرات دروس دیپلم با تأثیر مثبت و حداکثر ۲۵٪ است (بطوری که اگر نوع دیپلم داوطلب با گروه آزمایشی وی یکسان باشد، میزان تأثیر دروس مؤثر ۲۵٪ خواهد بود. اما اگر نوع دیپلم داوطلب با گروه آزمایشی وی متفاوت باشد، میزان تأثیر دروس مؤثر وی بر اساس دروس مؤثر موجود محاسبه شده و در رابطه محاسبه نمره کل به جای ۲۵٪ جایگزین می‌شود).

جدول شماره ۱- میزان درصد تأثیر سوابق تحصیلی دیپلم در نمره کل داوطلبان به تفکیک گروه آزمایشی و نوع دیپلم

گروه آزمایشی	علوم ریاضی و فنی			علوم تجربی					علوم انسانی					هنر					زبان های خارجی				
	زیرگروه			زیرگروه					زیرگروه					زیرگروه									
	۱	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۵	۱	۲	۳	۴	۵	۱	۲	۳	۴	۵					
ریاضی فیزیک	۲۵	۲۵	۲۵	۱۸/۱۸	۱۷/۹۲	۱۶	۲۰/۲۱	۱۹/۵۱	۹/۶۶	۱۳/۰۷	۱۴/۰۲	۱۰/۶۴	۱۱/۳۶	۷	۸/۹۳	۷/۹۵	۷	۷/۴۵	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۲۵
علوم تجربی	۱۷/۱۱	۱۷/۶۸	۱۸/۵۷	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۲۵
علوم انسانی	۷/۲۴	۶/۷۱	۷/۸۶	۶/۲۵	۵/۱۹	۵/۵	۵/۸۵	۶/۷۱	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۲۵
علوم و معارف اسلامی	۷/۲۴	۶/۷۱	۷/۸۶	۶/۲۵	۵/۱۹	۵/۵	۵/۸۵	۶/۷۱	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۱۱/۹۶	۲۵

* توجه: برای داوطلبان مشمولی که نمرات دروس امتحانی آنها به طور کامل موجود نیست، یا سال اخذ آنها به غیر از سال های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ می باشد، ضرایب این دروس از درصد سوابق تحصیلی کسر خواهد شد.

همانگونه که ذکر شد، میزان تأثیر نمرات دروس پیش دانشگاهی با تأثیر مثبت و حداکثر ۵ درصد است؛ به طوری که اگر رشته پیش دانشگاهی داوطلب با گروه آزمایشی وی یکسان باشد و نمرات تمامی دروس پیش دانشگاهی از سال ۱۳۹۱ به بعد اخذ شده باشد، میزان تأثیر دروس مؤثر ۵ درصد خواهد بود؛ اما اگر رشته پیش دانشگاهی داوطلب با گروه آزمایشی وی متفاوت باشد، میزان تأثیر دروس مؤثر وی براساس دروس مؤثر موجود محاسبه شده و در رابطه محاسبه نمره کل به جای ۵ درصد جایگزین می شود. برای داوطلبان مشمول که نمرات دروس سوابق تحصیلی آنها به طور کامل موجود نیست یا سال اخذ آنها قبل از سال ۱۳۹۱ است، ضرایب این دروس از درصد سوابق تحصیلی کسر خواهد شد. درصد تأثیر سوابق تحصیلی به تفکیک نوع پیش دانشگاهی و گروه های آزمایشی مختلف براساس جدول شماره (۲) خواهد بود.

جدول شماره ۲- میزان تأثیر درصد سوابق تحصیلی پیش دانشگاهی در نمره کل داوطلبان به تفکیک گروه آزمایشی و نوع پیش دانشگاهی

گروه آزمایشی	علوم ریاضی و فنی			علوم تجربی					علوم انسانی					هنر					زبان های خارجی				
	زیرگروه			زیرگروه					زیرگروه					زیرگروه									
	۱	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۵	۱	۲	۳	۴	۵	۱	۲	۳	۴	۵					
ریاضی فیزیک	۵	۵	۵	۳/۰۶	۳/۲۴	۳/۹۳	۴/۱۲	۳/۹۳	۱/۷۶	۳/۳۹	۳/۳۹	۳/۲	۳/۲	۲/۲۷	۲/۲۷	۲/۶۳	۲/۶۳	۲/۶۳	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹
علوم تجربی	۲/۸۶	۲/۸۶	۲/۹۵	۵	۵	۵	۵	۵	۱/۱۳	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۲۷	۲/۲۷	۲/۶۳	۲/۶۳	۲/۶۳	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹
علوم انسانی	۱/۵	۱/۵	۱/۸۸	۱/۶۷	۱/۶۷	۲/۱۴	۱/۸۸	۲/۱۴	۵	۵	۵	۵	۵	۲/۱۴	۲/۱۴	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۵	۵	۵	۵	۵
علوم و معارف اسلامی	۱/۲۵	۱	۱/۲۵	۱/۱۱	۱/۱۱	۱/۴۳	۱/۲۵	۱/۴۳	۵	۵	۵	۵	۵	۱/۴۳	۱/۴۳	۱/۶۷	۱/۶۷	۱/۶۷	۳/۳۳	۳/۳۳	۳/۳۳	۳/۳۳	۳/۳۳
هنر	۱/۲۵	۱/۲۵	۱/۵۹	۱/۴	۱/۴	۱/۸۴	۱/۵۹	۱/۸۴	۱/۱۳	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹	۳/۸۹

* توجه: برای داوطلبان مشمولی که نمرات دروس امتحانی آنها به طور کامل موجود نیست، یا سال اخذ آنها قبل از سال ۱۳۹۱ می باشد، ضرایب این دروس از درصد سوابق تحصیلی کسر خواهد شد.

۲-۳) رتبه ها:

رتبه در سهمیه در هر زیرگروه: نمره کل داوطلبان در هر زیرگروه و هر سهمیه به ترتیب نزولی مرتب شده و رتبه دهی می شود. داوطلبان چنانچه نمره کل برابر داشته باشند، رتبه یکسانی خواهند داشت. تعداد داوطلبان شرکت کننده با سهمیه مشابه داوطلب در گروه آزمایشی مربوط نیز در این قسمت اعلام می شود.

رتبه کشوری در هر زیرگروه: نمره کل داوطلبان در هر زیرگروه بدون اعمال سهمیه به ترتیب نزولی مرتب شده و رتبه دهی می شود. داوطلبان با نمره کل برابر رتبه یکسانی خواهند داشت. تعداد داوطلبان گروه آزمایشی مربوط نیز در این قسمت اعلام می شود.

نمره کل برای رشته های پرستاری ویژه بهیاران: با اضافه کردن درس تخصصی بهیاری با ضریب ۴، نمره کل رشته پرستاری برای بهیاران محاسبه می شود.

رتبه کل در سهمیه: ماکزیم نمره کل زیرگروه های هر داوطلب استخراج شده و این نمره داوطلبان در هر سهمیه به ترتیب نزولی مرتب شده و رتبه دهی می شود. داوطلبان چنانچه نمره برابر داشته باشند رتبه یکسانی خواهند داشت (این رتبه فقط جهت اطلاع داوطلب درج گردیده است و برای انتخاب رشته باید به رتبه در سهمیه و رتبه کشوری «بدون سهمیه» در هر زیرگروه توجه شود. داوطلبان برای مقایسه خود با دوستان و دیگر داوطلبان مشابه خود، به هیچ وجه نباید رتبه کل سهمیه را ملاک قرار دهند).

آخرین رتبه مجاز: رتبه آخرین نفر مجاز به انتخاب رشته در سهمیه (دوره های روزانه و نوبت دوم (شبانه)) داوطلب می باشد.

رتبه کل کشوری: ماکزیم نمره کل زیرگروه های هر داوطلب استخراج شده و بدون در نظر گرفتن سهمیه داوطلبان این نمره به ترتیب نزولی مرتب شده و رتبه دهی می شود. داوطلبان با نمره برابر رتبه یکسانی خواهند داشت (این رتبه فقط جهت اطلاع داوطلب درج گردیده است و برای انتخاب رشته باید به رتبه در سهمیه و رتبه کشوری «بدون سهمیه» در هر زیرگروه توجه شود. داوطلبان برای مقایسه خود با دوستان و دیگر داوطلبان مشابه خود، به هیچ وجه نباید رتبه کل کشوری را ملاک قرار دهند).

۲-۴) سایر توضیحات:

- وضعیت داوطلب و علاقه مندی هایی که اعلام نموده است؛ چنانچه داوطلب علاقه مندی خود را جهت تحصیل در مراکز و مؤسسات آموزش عالی دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی اعلام کرده و یا بهیار و کارمند باشد، وضعیت او در این قسمت درج می شود.

- وضعیت داوطلب در خصوص مجاز به انتخاب رشته بودن؛ چنانچه داوطلب مجاز به انتخاب رشته در دوره های روزانه و نوبت دوم (شبانه)، نیمه حضوری و مجازی و پردیس خودگردان، پیام نور و غیرانتفاعی، رشته های با نوع پذیرش صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی، ویژه فرهنگیان (شاغلین رسمی و یا پیمانی وزارت آموزش و پرورش)، بهیاران و باشد، در این قسمت مجاز به انتخاب رشته بودن او درج می شود.

نکته: خاطر نشان می شود که اطلاعات فوق برای داوطلبانی که در چند گروه آزمایشی شرکت کرده اند، به صورت جداگانه در اختیار آنان قرار می گیرد.

۳) گزینش دانشجو:

۳-۱) روش های گزینش دانشجو در کدرشته محل هایی که پذیرش آنها براساس آزمون سراسری (بانمرات آزمون و اعمال مثبت سوابق تحصیلی) می باشد:

- روش متمرکز:

روش گزینش متمرکز، روشی است که فقط نمرات آزمون و حسب ضوابط سوابق تحصیلی داوطلبان واجد شرایط ملاک و مبنای پذیرش قرار می گیرد و اسامی پذیرفته شدگان در یک مرحله و به طور یکجا اعلام می گردد. در این روش هر داوطلب با توجه به شرایط وی (از نظر سهمیه، بوم و ...) و بر اساس نمره کل اکتسابی در زیرگروه مربوطه، به اولین کدرشته انتخابی که از نظر علمی برتری دارد (در مقایسه با سایر داوطلبانی که شرایط مشابه وی را دارند)، در صورت وجود ظرفیت معرفی می شود. گزینش اغلب رشته های دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی به روش متمرکز صورت می گیرد. به منظور اعلام اسامی پذیرفته شدگان نهایی به این روش، اقدامات زیر انجام می گردد:

- بررسی کدرشته های متمرکز داوطلبان و ذخیره کردن آنها به همراه سایر اطلاعات آنان.
- تعیین نقطه یا اولویت قبولی هر داوطلب با توجه به شرایط و وضعیت وی (از هر لحاظ) و مقایسه ای که بین هر داوطلب با دیگر داوطلبان با وضعیت مشابه وی انجام می گیرد.
- اعلام اسامی پذیرفته شدگان نهایی.

تبصره: در روش متمرکز، پذیرش در بعضی از رشته ها به صورت شرایط خاص انجام می شود. رشته های دارای شرایط خاص رشته هایی هستند که در پذیرش آنها شرایط خاصی از قبیل مصاحبه، معاینه، آزمون عملی یا علمی جداگانه و ...، اعمال می شود و اسامی پذیرفته شدگان نهایی این رشته ها با اعمال نتایج مراحل فوق، مطابق ظرفیت هر کدرشته مشخص می شود. نتایج پذیرفته شدگان این رشته ها به همراه سایر رشته های متمرکز اعلام می شود.

روش نیمه متمرکز:

روش گزینش نیمه متمرکز، روشی است که اسامی پذیرفته شدگان نهایی به صورت قطعی و در یک مرحله اعلام نمی شود. برای رشته هایی که نیاز به اقدامات دیگری نظیر مصاحبه، معاینه، آزمون عملی و یا علمی جداگانه دارد، بعد از اعلام نتایج نهایی رشته های متمرکز و از بین آن دسته از داوطلبانی که کد اینگونه رشته ها را انتخاب کرده و در اولویت انتخابی قبل از این کدها در رشته متمرکز پذیرفته نشده اند، به صورت چند برابر ظرفیت گزینش صورت می گیرد. اسامی معرفی شدگان چند برابر ظرفیت برای انجام مراحل مصاحبه، معاینه، آزمون علمی و یا عملی اعلام می شود. در گزینش نهایی هر یک از رشته های نیمه متمرکز علاوه بر نمرات آزمون، نتایج مراحل فوق مربوط به هر رشته نیز ملاک قرار داده می شود و اسامی پذیرفته شدگان نهایی اعلام می گردد.

پس از انتشار فهرست اسامی پذیرفته شدگان نهایی رشته های متمرکز، فهرست اسامی معرفی شدگان هر یک از کدرشته های نیمه متمرکز تا چند برابر ظرفیت هر رشته با توجه به نمره کل از بین داوطلبانی که کدرشته یا کدرشته های مذکور را انتخاب نموده اند استخراج و اعلام خواهد شد.

تبصره: آن دسته از داوطلبانی که در کدرشته متمرکز انتخابی، قبل از کدرشته های نیمه متمرکز پذیرفته شوند، در ردیف واجدین شرایط رشته های نیمه متمرکز به منظور استخراج فهرست معرفی شدگان رشته یا رشته های نیمه متمرکز قرار نمی گیرند.

گزینش نهایی در هر رشته بر اساس نمره کل آکتابی مربوط و با توجه به نتایج مصاحبه، معاینه، آزمون عملی و یا علمی و نتیجه بررسی صلاحیت های عمومی داوطلبان توسط ارگان ذیربط، انجام و فهرست اسامی قبول شدگان نهایی استخراج و اعلام خواهد شد.

پذیرفته شدن داوطلب پس از موفقیت در مصاحبه و معاینه و یا آزمون عملی و گزینش نهایی در هر یک از رشته های تحصیلی نیمه متمرکز دوره های روزانه، به عنوان یک نوبت از حداکثر دو نوبت قبولی برای وی محسوب می گردد.

تبصره ۱: این دسته از داوطلبان لازم است در تاریخ مقرر در رشته قبولی متمرکز ثبت نام و تحصیل نمایند.

تبصره ۲: در صورتی که برای مراحل گزینش رشته یا رشته های نیمه متمرکز معرفی شده اقدام کنند و در مراحل مختلف گزینش رشته یا رشته های مذکور پذیرفته شوند و فهرست اسامی آنان جزو پذیرفته شدگان نهایی رشته نیمه متمرکز اعلام گردد، قبولی قبلی آنان در رشته متمرکز لغو گردیده و با آنان همانند دانشجویان انتقالی رفتار خواهد شد.

نکته مهم: به آن دسته از داوطلبانی که در ردیف پذیرفته شدگان نهایی رشته های متمرکز شرایط خاص و یا رشته های دارای تعهد (مانند رشته های بومی) قرار می گیرند، توصیه می شود از ادامه شرکت در مراحل مصاحبه، آزمون علمی و یا عملی رشته های نیمه متمرکز خودداری نمایند. بدیهی است چنانچه پذیرفته شدگان رشته های متمرکز دارای تعهد، در ردیف پذیرفته شدگان نهایی رشته های نیمه متمرکز قرار گیرند، مطابق مفاد سند تعهد محضری اخذ شده با آنان رفتار خواهد شد.

نتایج نهایی رشته های نیمه متمرکز حدوداً در اواخر دی ماه و یا اوایل بهمن ماه اعلام می شود، بنابر این پذیرش دانشجو و آغاز تحصیل برای رشته های تحصیلی نیمه متمرکز از نیمسال دوم (بهمن ماه) خواهد بود.

پرسنل رسمی هر یک از وزارتخانه ها، سازمان ها و ارگان هایی که مؤسسات آموزش عالی وابسته به آنها در آزمون سال جاری به روش نیمه متمرکز دانشجو می پذیرند، در صورتیکه تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۹ حداقل سه سال تمام سابقه خدمت رسمی در وزارتخانه، سازمان و ارگان ذیربط داشته و نام و شماره کد وزارتخانه یا سازمان و یا ارگان محل خدمت خود را هنگام ثبت نام آزمون سراسری مشخص نموده باشند، به عنوان معرفی شده چند برابر ظرفیت برای مصاحبه در رشته مربوط، قرار خواهند گرفت.

معرفی چند برابر رشته های نیمه متمرکز به عنوان قبولی نهایی محسوب نمی گردد، لیکن داوطلبانی که مراحل مختلف مصاحبه، معاینه و آزمون عملی را با موفقیت طی نمایند و در ردیف پذیرفته شدگان نهایی به عنوان قبولی توسط این سازمان اعلام نتایج شوند پذیرفته شده رشته نیمه متمرکز می باشند.

۲-۳) روش گزینش دانشجو در کدرشته محل هایی که پذیرش آنها صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی می باشد:

در راستای اجرای قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه ها، پذیرش برای تعدادی از رشته های تحصیلی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور بر اساس سوابق تحصیلی انجام می شود. در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ پذیرش در تعدادی از کدرشته محل های برخی از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در دوره های مختلف اعم از: روزانه، نوبت دوم (شبانه)، دانشگاه پیام نور، مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و ... با توجه به تعداد متقاضیان آنها، صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی (معدل کتبی دیپلم) صورت می پذیرد. پذیرش در تعدادی از کدرشته های تحصیلی فوق که صرفاً با اعمال سوابق تحصیلی صورت می گیرد، به روش متمرکز خواهد بود. در این روش فقط معدل کتبی دیپلم داوطلبان واجد شرایط ملاک و مبنای پذیرش قرار می گیرد و اسامی پذیرفته شدگان در یک مرحله و به طور یکجا اعلام می گردد. در این روش هر داوطلب با توجه به شرایط وی (از نظر سهمیه، بوم و ...) و بر اساس معدل کتبی دیپلم، به اولین کدرشته انتخابی که از نظر علمی برتری دارد (در مقایسه با سایر داوطلبانی که شرایط مشابه وی را دارند)، در صورت وجود ظرفیت معرفی می شود. به منظور اعلام اسامی پذیرفته شدگان، اقدامات زیر انجام می گردد:

بررسی کدرشته های انتخابی داوطلبان و ذخیره کردن آنها به همراه سایر اطلاعات آنان.
تعیین نقطه یا اولویت قبولی هر داوطلب با توجه به شرایط و وضعیت وی (از هر لحاظ) و مقایسه ای که بین هر داوطلب با دیگر داوطلبان با وضعیت مشابه وی انجام می گیرد.
اعلام اسامی پذیرفته شدگان.

تبصره: از آنجا که پذیرش داوطلبان بر اساس سوابق تحصیلی (معدل کتبی دیپلم) صورت می پذیرد و نظر به اینکه دروس امتحانی داوطلبان دیپلمه با توجه به نوع دیپلم آنان (ریاضی، تجربی، انسانی و ...) متفاوت است، لذا چنانچه نوع دیپلم داوطلب با گروه آزمایشی که متقاضی آن می شود متفاوت باشد، درصد اعمال معدل کتبی متفاوت خواهد بود که در این خصوص توجه داوطلبان را به جدول زیر معطوف می دارد.

جدول ضریب تأثیر اعمال سوابق تحصیلی (معدل کتبی دیپلم) با توجه به نوع دیپلم و گروه آزمایشی

نوع دیپلم	ریاضی فیزیک (کد ۱۰)	علوم تجربی (کد ۱۱)	ادبیات و علوم انسانی (کد ۱۲)	علوم و معارف اسلامی (کد ۱۸)	سایر عناوین دیپلم (کدهای ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۲۰)
گروه آزمایشی					
علوم ریاضی و فنی	۱۰۰	۷۴/۴	۳۱/۴	۳۱/۴	۳۱/۴
علوم تجربی	۸۰/۹	۱۰۰	۳۱/۴	۳۱/۴	۳۱/۴
علوم انسانی	۴۱/۲	۴۱/۲	۱۰۰	۱۰۰	۴۱/۲
هنر	۱۰۰	۱۰۰	۶۹/۸	۶۹/۸	۶۹/۸
زبان های خارجی	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

۴) انتخاب رشته:**انتخاب رشته در گروه های آزمایشی مختلف:**

الف) با توجه به اینکه انتخاب رشته داوطلبان منحصرأ از طریق اینترنت امکان پذیر می باشد، لذا داوطلبان مجاز به انتخاب رشته لازم است با مراجعه به سایت سازمان سنجش آموزش کشور به نشانی: www.sanjesh.org نسبت به وارد نمودن کدرشته های انتخابی بر اساس تقدم علاقه اقدام و سپس یک نسخه از کدرشته های انتخابی خود را پرینت و بعد از کنترل مجدد کدرشته های انتخابی پرینت شده را نزد خود نگهداری نمایند.

ب) با توجه به کارنامه اولیه، مجاز به انتخاب رشته بودن شما، با درج کلمه «مجاز» در ذیل هر یک از دوره های: «روزانه و نوبت دوم (شبانه)، نیمه حضوری و مجازی و پردیس خودگردان، ویژه فرهنگیان (شاغلین رسمی و یا پیمانی وزارت آموزش و پرورش)، دانشگاه پیام نور، مؤسسات غیرانتفاعی و رشته های با نوع پذیرش صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی مشخص شده است. ضمناً در صورتیکه در چند گروه آزمایشی شرکت کرده اید، در کارنامه اولیه شما تمام اطلاعات مربوط به نمرات خام، رتبه ها و وضعیت شما از نظر مجاز به انتخاب رشته بودن، به صورت جداگانه برای هر یک از گروه هایی که شرکت کرده اید، تعیین شده است. لذا می بایست در انتخاب رشته به وضعیت مجاز به انتخاب رشته بودن خود در کارنامه اولیه توجه داشته باشید.

ج) از دوره های تحصیلی هر گروه آزمایشی (یا گروه های آزمایشی) که در آن مجاز به انتخاب رشته شده اید، می توانید انتخاب رشته کنید.

د) در انتخاب رشته آزمون سراسری سال ۱۳۹۶، محدودیتی برای انتخاب رشته های نیمه متمرکز، از نظر تعداد وجود ندارد و داوطلبان می توانند در صورت تمایل به تعداد دلخواه، کدرشته نیمه متمرکز، که واجد شرایط و ضوابط آن باشند را انتخاب نمایند. بدیهی است با توجه به ضوابط و کسب حدنصاب نمره علمی لازم، هر داوطلب در هر گروه یا دوره، حداکثر در ۲ کدرشته نیمه متمرکز با توجه به اولویت های انتخابی برای انجام آزمون عملی، مصاحبه و یا معاینه معرفی خواهد شد.

ه) به داوطلبان مجاز به انتخاب رشته (اعم از اینکه در یک یا چند گروه آزمایشی شرکت کرده باشند و در یک دوره یا همه دوره‌ها اعلام علاقه‌مندی کرده باشند)، فقط یک فرم انتخاب رشته اینترنتی که حداکثر ۱۵۰ کد رشته در آن قابل درج است، ارائه می‌گردد. بنابر این لازم است کلیه کدرشته‌های انتخابی خود را (حداکثر ۱۵۰ کدرشته محل)، فقط در این فرم وارد نمایید.

و) داوطلبانی که در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ شرکت نموده و مجاز به انتخاب رشته شده‌اند، مجاز به انتخاب رشته‌های تحصیلی به روش پذیرش با آزمون و همچنین انتخاب رشته‌های تحصیلی به روش پذیرش صرفاً با اعمال سوابق تحصیلی در هر یک از گروه‌های آزمایشی که در آن شرکت نموده و در دوره‌هایی که در آن اعلام علاقه‌مندی نموده‌اند، می‌باشند و از این لحاظ محدودیتی برای آنان وجود نخواهد داشت.

تبصره: این دسته از داوطلبان چنانچه علاقه‌مند به انتخاب رشته‌هایی از یک گروه آزمایشی که در آن مجاز به انتخاب رشته نشده‌اند، می‌باشند: ۱- در صورتیکه قبلاً در آن گروه آزمایشی ثبت‌نام نموده‌اند نیاز به پرداخت وجه علاقه‌مندی برای گروه‌های آزمایشی مد نظر نمی‌باشد. ۲- چنانچه قبلاً متقاضی ثبت‌نام در آزمون گروه آزمایشی مورد نظر نبوده‌اند بایستی ابتدا هزینه اعلام علاقه‌مندی برای گروه آزمایشی مربوط یعنی مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال را از طریق کارت‌های بانکی عضو شبکه شتاب پرداخت و سپس نسبت به انتخاب رشته اقدام نمایند.

ز) داوطلبانی که در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ مجاز به انتخاب رشته نشده‌اند و یا غایب جلسه آزمون بوده‌اند، منحصراً مجاز به انتخاب رشته‌های تحصیلی به روش پذیرش با اعمال سوابق تحصیلی می‌باشند و در صورت درج کدرشته محل‌های رشته‌هایی که نمره آزمون در آن تأثیر دارد، اجازه تأیید و ادامه مراحل انتخاب رشته اینترنتی به آنان داده نخواهد شد و می‌بایست در همان مرحله نسبت به حذف کدرشته‌های مربوط، از اولویت‌های انتخابی خود اقدام نموده و سپس مراحل بعدی را ادامه دهند.

تبصره: داوطلبان مشمول بند فوق: ۱- بر حسب اینکه در یک گروه آزمایشی و یا چند گروه آزمایشی در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ ثبت‌نام نموده‌اند، می‌توانند رشته‌های مربوط به گروه یا گروه‌های آزمایشی که در آن ثبت‌نام نموده‌اند را انتخاب نمایند. ۲- چنانچه قبلاً فقط در یک یا دو گروه آزمایشی ثبت‌نام نموده‌اند و علاقه‌مند به انتخاب رشته از سایر گروه‌های آزمایشی می‌باشند می‌بایست ابتدا هزینه اعلام علاقه‌مندی برای گروه‌های آزمایشی مربوط یعنی مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال را از طریق کارت‌های بانکی عضو شبکه شتاب پرداخت و سپس نسبت به انتخاب رشته اقدام نمایند.

ح) داوطلبانی که در یک گروه آزمایشی (علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی، هنر و زبان‌های خارجی) در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ ثبت‌نام نموده‌اند، در صورت تمایل در این مرحله می‌توانند با پرداخت هزینه مربوط (برای هر یک از گروه‌های آزمایشی مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال)، منحصراً از طریق کارت‌های بانکی عضو شبکه شتاب بصورت الکترونیکی، نسبت به انتخاب رشته از گروه یا گروه‌های آزمایشی مربوط از بخش رشته‌های تحصیلی صرفاً با اعمال سوابق تحصیلی اقدام نمایند.

* تذکر خیلی مهم: لازم به تأکید است در هر دو روش (پذیرش با آزمون و پذیرش صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی) هر داوطلب می‌تواند متقاضی یک گروه آزمایشی اصلی (علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی) و دو گروه آزمایشی هنر و زبان‌های خارجی باشد. بدیهی است یک داوطلب نمی‌تواند همزمان متقاضی دو گروه آزمایشی از گروه‌های آزمایشی اصلی یعنی گروه‌های علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی باشد.

- تذکرات:

- در انتخاب رشته بر اساس وضعیت مجاز به انتخاب رشته بودن کارنامه اولیه خود اقدام کنید و انتخاب رشته از گروه‌های آزمایشی و دوره‌هایی که اجازه انتخاب رشته به شما داده نشده، خودداری نمایید. بدیهی است که انتخاب رشته از گروه‌های آزمایشی و دوره‌هایی که بر اساس کارنامه اولیه اجازه انتخاب رشته از آنها را ندارید، باطل است.
- در انتخاب رشته به شرایط و ضوابط مربوط به دوره‌ها، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و رشته‌ها توجه داشته و کدرشته‌هایی را انتخاب کنید که علاوه بر اینکه بر اساس کارنامه اولیه اجازه انتخاب آنها به شما داده شده، شرایط و ضوابط آنها را دارا باشید.

- ملاک‌های انتخاب رشته:

- ۱- کلیه ضوابط، شرایط و مقررات مندرج در این دفترچه، دفترچه راهنمای شماره ۱ آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ و راهنمای شرکت در آزمون مذکور که به همراه کارت ورود به جلسه از طریق سایت اینترنتی این سازمان به شما ارائه گردیده و همچنین اطلاعیه‌های سازمان مندرج در هفته‌نامه پیک سنجش و سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور، در گزینش داوطلبان آزمون مورد اشاره، ملاک خواهد بود، لذا لازم است به موارد ذکر شده توجه داشته باشید.
- ۲- در گزینش نهایی داوطلبان، نمره کل اکتسابی آنان در زیرگروه مربوط به رشته یا رشته‌های انتخابی و یا معدل کتبی دیپلم (در رشته‌هایی که پذیرش آنها صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی است)، ملاک خواهد بود. رتبه کل مندرج در کارنامه اولیه شما به هیچ وجه در گزینش مؤثر نیست. لذا لازم است در زمان انتخاب رشته، فقط به رتبه‌های خود در زیرگروه‌ها توجه نمایید.
- ۳- به کلیه ضوابط و شرایط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که در بخش ۲ پیوست فصل سوم این دفترچه راهنما درج گردیده و نیز توضیحاتی که در مقابل ستون ملاحظات برخی از کدرشته محل‌ها مندرج است، توجه داشته باشید.
- ۴- عوامل تأثیرگذار بر انتخاب رشته تحصیلی داوطلبان شامل عوامل بیرونی و عوامل درونی می‌شود. مهمترین عوامل بیرونی تأثیرگذار عبارتند از: خانواده، محیط آموزشی، افراد تأثیرگذار در زندگی فرد، رسانه‌ها، محیط دانشگاهی و جایگاه اجتماعی و عوامل درونی مهم تأثیرگذار بر این امر عبارتند از: هدف، انگیزه، علاقه، ارزش‌ها، شناخت، توان و استعداد علمی، ویژگی‌های شخصیتی و تجربیات. توصیه می‌شود جهت انتخاب رشته صحیح و آگاهانه از نظرات افرادی استفاده کنید که دارای اطلاعات کافی باشند و به آنها اطمینان و اعتماد دارید و از منابعی که جهت بالا بردن آگاهی شما در این زمینه توسط سازمان منتشر گردیده، بهره‌برداری نمایید. همچنین سعی کنید محدودیت‌ها و شرایط خاص خود را در نظر داشته، تصویر روشنی از عوامل درونی فوق داشته باشید و پس از انجام مشورت‌های لازم، جمع‌بندی و بر اساس نتایج حاصله، تصمیم‌گیری کنید.

- فرایند انتخاب رشته:

- ۱- کارنامه اولیه را از طریق سایت سازمان دریافت کرده و به مندرجات آن دقیقاً توجه نمائید.
- ۲- دفترچه راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ (همین دفترچه) را از سایت اینترنتی سازمان سنجش دریافت و نسبت به مطالعه دقیق مندرجات آن اقدام کنید.
- ۳- کدرشته‌های انتخابی مورد نظر خود را از دفترچه استخراج و در فرم پیش‌نویس درج کنید.
- ۴- به سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور به نشانی: www.sanjesh.org مراجعه و به یکی از روش‌های زیر فرم انتخاب رشته اینترنتی خود را مشاهده نمائید، لذا آماده داشتن اطلاعات مورد نیاز برای ورود به نرم‌افزار انتخاب رشته الزامی است:
  - ✓ روش اول) وارد کردن اطلاعات سریال ثبت‌نام (۱۲ رقمی)، شماره شناسنامه.
  - ✓ روش دوم) وارد کردن شماره پرونده، کد ملی، شماره سریال شناسنامه.
  - ✓ روش سوم) وارد کردن شماره رهگیری ثبت‌نام (۱۶ رقمی)، کد ملی.
- ۵- قبل از تکمیل فرم انتخاب رشته، اطلاعات شناسنامه‌ای و آزمون خود را در مرحله بعد کنترل کرده و مواردی که نیاز به تأیید شما دارد را بر حسب مورد، تأیید نمائید.
- ۶- نسبت به وارد کردن کدرشته‌های انتخابی خود از روی فرم پیش‌نویس در فرم انتخاب رشته اینترنتی به صورت دقیق اقدام کنید.
- ۷- در مرحله بعدی به پیام‌های خطای احتمالی که به شما داده شده توجه کرده و نسبت به رفع آن اقدام نمائید.
- ۸- به عناوین رشته و دانشگاه که بر اساس کد رشته‌های انتخابی شما، نمایش داده می‌شود توجه کرده و آنها را دقیقاً با رشته‌های انتخابی تطبیق دهید. در این مرحله عناوین رشته‌ها در دوره‌ها و مقاطع مختلف، با رنگ‌های مختلف نمایش داده می‌شود. به این موارد دقت داشته و در صورتی که در درج کد اشتباه کرده‌اید، کد مربوطه را اصلاح نمائید. چنانچه همه رشته‌ها و دانشگاه‌هایی که نمایش داده می‌شود، مورد تأیید شما است، به مرحله بعد بروید.
- ۹- در آخرین مرحله رسیدن انتخاب رشته ۱۵ رقمی به همراه کدرشته محل‌های انتخابی به شما نمایش داده می‌شود، تأکید می‌شود حتماً فرم انتخاب رشته تکمیل شده خود را چاپ کرده و تا اعلام نتایج نهایی آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ بصورت محرمانه نزد خود نگه دارید.

تذکرات مهم:

- ۱- در کنترل کدرشته‌های انتخابی مورد علاقه خود، باید به اولویت انتخابی، مقطع تحصیلی رشته‌ها، دانشگاه محل رشته‌ها، شهرهای محل دانشگاه‌ها و دوره‌های تحصیلی رشته‌ها، دقت کافی داشته باشید.
- ۲- باید فرایند انتخاب رشته را تا دریافت رسید انتخاب رشته ۱۵ رقمی ادامه دهید و در پایان از فرم انتخاب رشته تکمیل شده خود، یک نسخه چاپ کنید.
- ۳- آن دسته از داوطلبان علاقه‌مند به انتخاب رشته‌های تحصیلی مراکز و واحدهای دانشگاهی آزاد اسلامی، می‌بایست پس از اعلام نتیجه اولیه آزمون سراسری و دریافت کارنامه نتایج اولیه، برای انتخاب رشته با کد دسترسی مندرج در کارنامه به سایت مرکز آزمون دانشگاه آزاد اسلامی به نشانی: www.azmoon.org مراجعه و نسبت به انتخاب رشته مجزا، در سایت مزبور اقدام نمایند.